

INTERACT 2007-2013

Správne riadenie programov teritoriálnej spolupráce

Operačný program

v rámci cieľa „Európska teritoriálna spolupráca“ podľa článku 6, odseku 3, písmeno b
nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006

OBSAH

ZHRNUTIE.....	4
1. ÚVOD	6
1.1 INTERACT – SPRÁVNE RIADENIE PROGRAMOV TERITORIÁLNEJ SPOLUPRÁCE	6
1.2 PRÁVNY ZÁKLAD	6
2. ANALÝZA:TERITORIÁLNA SPOLUPRÁCA OD INICIATÍVY SPOLOČENSTVA PO CIEĽ „EURÓPSKA TERITORIÁLNA SPOLUPRÁCA“.....	7
2.1 INICIATÍVA SPOLOČENSTVA INTERREG	7
2.2 PREHEAD PROGRAMU INTERACT I (2002 – 2006).....	9
2.2.1 Všeobecné ciele, priority a cieľové skupiny programu INTERACT I	9
2.2.2 Štrukturálne usporiadanie a úspechy programu INTERACT I.....	9
2.2.3 Silné a slabé stránky programu INTERACT I.....	10
2.3 EURÓPSKA TERITORIÁLNA SPOLUPRÁCA 2007 - 2013	12
2.3.1 Cieľ Európska teritoriálna spolupráca	12
2.3.2 Regióny za ekonomickú zmenu.....	13
2.4 SPRÁVNE RIADENIE AKO HLAVNÁ ÚLOHA EURÓPSKEJ TERITORIÁLNEJ SPOLUPRÁCE	13
2.4.1 Prijatie strategickejšej orientácie a zameranie na lisabonskú a göteborgskú agendu	15
2.4.2 Výraznejšia orientácia na požiadavky, lokalizácia, prispôsobenie a zviditeľnenie	17
2.4.3 Budovanie a zlepšovanie kapacít pre riadenie programov.....	18
2.4.5 Spolupráca na vonkajších hraniciach.....	19
2.5 PRÍLEŽITOSTI A RIZIKÁ PRE PROGRAM INTERACT II	20
3. SPOLOČNÁ STRATÉGIA PRE PROGRAM INTERACT II.....	21
3.1 PRÍJEMCOVIA, CIEĽOVÉ SKUPINY A ŠIRŠIA KLIENTELA PROGRAMU INTERACT II.....	21
3.2 PRIDANÁ HODNOTA PROGRAMU INTERACT II	22
3.2.1 Prepojenie všetkých aktivít na skutočné potreby aktérov v oblasti teritoriálnej spolupráce	22
3.2.2 Vytváranie a zdieľanie poznatkov	24
3.2.3 Zlepšovanie postupov a nástrojov na dosiahnutie vysokej úrovne kvality.....	25
3.2.4 Rozširovanie prístupov správneho riadenia.....	26
3.3 GLOBÁLNE CIELE.....	26
3.4 SKUPINY INTERVENCÍ.....	27
3.4.1. Informačné zdroje	27
3.4.2. Spolupráca	27
3.4.3. Šírenie obsahu a publicita.....	27
3.4.4. Riadenie kvality.....	27
4. PROGRAMOVÉ PRIORITY A HLAVNÉ PRVKY PRACOVNÉHO PROGRAMU.....	28
4.1 PRIORITY	28
4.2 ODÔVODNENIE PROGRAMU INTERACT II A ZVOLENÝCH SKUPÍN INTERVENCÍ	32
4.3 KOMPLEMENTÁRNOSŤ A SÚLAD S POLITIKAMI A PRAVIDLAMI PRE ŠTÁTNU POMOC SPOLOČENSTVA	33
5. REALIZÁCIA PROGRAMU	34
5.1 PRÁVNY ZÁKLAD	34

5.2 IMPLEMENTAČNÁ STRATÉGIA PROGRAMU INTERACT II	35
5.3 PREHĽAD RIADIACEJ ŠTRUKTÚRY	36
5.3.1 Úlohy orgánov poverených riadením a vykonávaním programu INTERACT II.....	36
5.3.2 Koordinácia činností.....	45
5.4 SPOLUPRÁCA SO SUSEDIACIMI NEČLENSKÝMI KRAJINAMI	46
5.5 SPOLUPRÁCA S KRAJINAMI IPA.....	47
5.6 SPOLUPRÁCA V RÁMCI NÁSTROJA EURÓPSKEHO SUSEDSTVA A PARTNERSTVA (ENPI) ...	47
5.7 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE A KONTROLA	47
5.8 MONITOROVANIE, VÝKAZNÍCTVO A HODNOTENIE	48
5.8.1 Monitorovanie	48
5.8.2. Výročné a záverečné správy o vykonávaní a výročná kontrolná správa	48
5.8.3 Hodnotenie	48
5.9 POPIS DOHODY O VÝMENE ÚDAJOV	49
6. KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA	49
6.1 ÚČEL KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE	49
6.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN.....	50
7. UKAZOVATELE PRE MONITOROVANIE A HODNOTENIE PROGRAMU	51
7.1 RÁMEC UKAZOVATEĽOV PRE PROGRAM INTERACT II	51
7.2 KONKRÉTNE VÝSTUPY A OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY PRE JEDNOTLIVÉ SKUPINY INTERVENCIÍ	52
7.3 UKAZOVATELE PRE MONITOROVANIE A HODNOTENIE	56
7.3.1 Statické ukazovatele	56
7.3.2 Dynamické ukazovatele.....	56
8. FINANČNÝ PLÁN A KODIFIKÁCIA.....	61
8.1 FINANČNÝ PLÁN	62
8.2 KODIFIKÁCIA.....	63
9. PREDBEŽNÉ HODNOTENIE.....	63
9.1 PREDBEŽNÉ HODNOTENIE	63
9.2 STRATEGICKÉ ENVIRONMENTÁLNE POSUDZOVANIE	64

ZHRNUTIE

Operačný program INTERACT II 2007-2013 je súčasťou cieľa „Európska teritoriálna spolupráca“ v rámci štrukturálnych fondov podľa článku 6, odseku 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006.

Operačný program INTERACT sa zameriava na otázky správneho riadenia v súvislosti s komplikovanosťou programov európskej teritoriálnej spolupráce. Operačný program využíva veľký objem odborných skúseností v oblasti regionálneho rozvoja, cezhraničnej, nadnárodnej a interregionálnej spolupráce a sieťových programov, ktoré vznikli v členských štátoch Európskej únie prostredníctvom iniciatívy INTERREG. Hlavným cieľom operačného programu INTERACT II je poskytovať podporu jednotlivým aktérom pri účinnejšej a efektívnejšej implementácii programov európskej teritoriálnej spolupráce vzhľadom na to, že správne riadenie bolo označené za hlavný predpoklad, ktorý je potrebné realizovať v rámci európskej teritoriálnej spolupráce.

Tento program bol predložený Európskej komisii spolkovým kancelárom Rakúskej republiky v mene všetkých členských štátov Európskej únie, pričom jeho schválenie na Európskej komisii sa predpokladá v priebehu roku 2007. Program bol vypracovaný na základe skúseností z programu INTERACT I a v úzkej spolupráci so všetkými relevantnými národnými orgánmi a inštitúciami.

Na naplnenie hlavného cieľa programu INTERACT II sa jeho účastníci budú zameriavať na skutočné potreby zúčastnených aktérov v programoch teritoriálnej spolupráce. Cieľovou skupinou programu INTERACT sú inštitúcie a orgány, ktoré boli vytvorené v Európe na riadenie programov európskej teritoriálnej spolupráce, predovšetkým riadiace orgány, spoločné technické sekretariáty, monitorovacie výbory, národné kontaktné body, certifikačné orgány a orgány auditu. Program sa bude zameriavať hlavne na:

- vytváranie a zdieľanie poznatkov medzi aktérmi z určených cieľových skupín;
- prispievanie k zlepšeniu postupov a nástrojov na dosiahnutie vysokej úrovne kvality pri implementácii programov;
- rozširovanie prístupov správneho riadenia v rámci zainteresovaných cieľových skupín.

Program INTERACT II je štruktúrovaný na základe dvoch priorít:

- Priorita 1: Príprava a poskytovanie služieb;
- Priorita 2: Technická pomoc.

Tieto priority ponúkajú množinu konkrétnych intervencií vrátane poskytovania informačných zdrojov, podpory v oblasti spolupráce, šírenia obsahu a publicity, ako aj riadenia kvality.

Podrobnejší popis aktivít programu INTERACT II bude rozpracovaný v rámci viacročného pracovného programu na základe ročných plánov práce.

Nový systém poskytovania služieb v rámci programu INTERACT II vychádza zo skúseností získaných v programe INTERACT I. V budúcnosti budú štyri kontaktné body programu INTERACT priamo pričlenené k regionálnej sieti zahŕňajúcej cezhraničné programy v určitej geografickej oblasti. Poskytovanie služieb v rámci každého z kontaktných bodov programu INTERACT sa bude zameriavať na cieľovú skupinu v rámci danej geografickej oblasti, pričom sekretariát programu INTERACT zabezpečí účinnú koordináciu medzi jednotlivými kontaktnými bodmi a voči ďalším zainteresovaným orgánom. Doplnkovým prvkom nového systému poskytovania služieb sú národné kontaktné body, ktoré nominuje každý členský štát a ktoré budú zabezpečovať prepojenie medzi orgánmi programu INTERACT a aktérmi na národnej úrovni.

Vzhľadom na zefektívnený implementačný model sa program INTERACT II bude v budúcnosti zameriavať na rozšírenie a prehĺbenie poskytovania služieb v rámci rozpočtového rámca vo výške 34 033 512 EUR na programové obdobie 2007- 2013.

1. ÚVOD

1.1 INTERACT – SPRÁVNE RIADENIE PROGRAMOV TERITORIÁLNEJ SPOLUPRÁCE

Od roku 1999 Európska únia vyčlenila približne 5,3 miliardy EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) na cezhraničnú, nadnárodnú a interregionálnu spoluprácu s cieľom podporovať „*harmonický, vyvážený a udržateľný rozvoj Spoločenstva...*“¹. Národné hranice nemajú predstavovať prekážku hospodárskej a sociálnej súdržnosti Európskej únie. Pre roky 2007-2013 je vyčlenených ďalších 7,7 miliardy EUR pre cieľ Európska teritoriálna spolupráca.

Či je možné splniť tieto všeobecné politické ciele iniciatívy Spoločenstva INTERREG III/cieľa Európska teritoriálna spolupráca závisí do veľkej miery na vlastnostiach vykonávacích systémov napríklad:

- rôznorodosť aktérov (kvalifikácia, záujmy, odborné a kultúrne zázemie), ktorí uplatňujú danú politiku;
- interakcia rozličných vládnych a administratívnych úrovní (EÚ, národná, regionálna, miestna úroveň) a inštitúcií, ktoré zásadným spôsobom ovplyvňujú efektívnosť a účinnosť implementácie danej politiky.

V prípade programov spolupráce sú implementačné systémy obzvlášť zložité vzhľadom na ich nadnárodný, viacúrovňový a prierezový charakter. Nové a ambiciózne politiky ako napríklad cieľ Európska teritoriálna spolupráca v rámci štrukturálnych fondov preto potrebujú konkrétne úsilie na rozvoj vhodných riešení v oblasti správneho riadenia implementácie politík.

Stručne možno povedať, že územná spolupráca predstavuje argument v prospech správneho riadenia. A to je kľúčovým poslaním programu INTERACT.

1.2 PRÁVNY ZÁKLAD

Právny základ programov štrukturálnych fondov spolufinancovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v období 2007–2013 je:

- nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 („**všeobecný predpis**”);
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1783/1999 („**predpis o EFRR**”);
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 z 5. júla 2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS) („**predpis o EZÚS**”);

¹ Článok 20 (1) a) nariadenia č. 1260/99; článok 3, odsek 1 nariadenia č. 1083/06

- príslušné nariadenia Komisie (ES), ktorými sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde, a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja („**vykonávací predpis**“).

Právny základ programu INTERACT II predstavuje článok 6, odsek 3 nariadenia Rady ES č. 1080/2006, v ktorom sa stanovuje táto priorita: „posilnenie účinnosti regionálnej politiky podporou (a)... (b) výmeny skúseností s určovaním, odovzdávaním a šírením najlepších postupov, okrem iného v oblasti trvalo udržateľného mestského rozvoja, ako sa uvádza v článku 8,“².

2. ANALÝZA: TERITORIÁLNA SPOLUPRÁCA OD INICIATÍVY SPOLOČENSTVA PO CIEĽ „EURÓPSKA TERITORIÁLNA SPOLUPRÁCA“

2.1 INICIATÍVA SPOLOČENSTVA INTERREG

Iniciatíva spoločenstva INTERREG od svojho vzniku v roku 1990 zahŕňala tri programové obdobia štrukturálnych fondov. Program je financovaný prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a spočíva vo vytváraní cezhraničných partnerstiev s cieľom podporovať harmonický a vyvážený rozvoj územia Európy. V prvom období (1990–1993) poskytla iniciatíva INTERREG podporu pre 31 cezhraničných programov. V druhom období (1994–1999) sa počet cezhraničných programov zvýšil na 59. Okrem toho sa súčasťou iniciatívy stali aj nadnárodné programy a programy podľa článku 10, ktoré boli integrované v roku 2000.

INTERREG III (2000–2006) obsahoval 81 programov rozdelených do troch zameraní:

- **Zameranie A** zložené zo 64 programov cezhraničnej spolupráce medzi susediacimi regiónmi a podporujúce projekty v oblasti sociálno-ekonomického rozvoja, plánovania, kultúry, infraštruktúry a v súvisiacich oblastiach;
- **Zameranie B** podporujúce 13 medzinárodných priestorov spolupráce medzi národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi s cieľom dosiahnuť vyššiu mieru integrácie v rámci únie na základe vytvárania väčších zoskupení európskych regiónov;
- **Zameranie C** podporujúce spoluprácu medzi regiónmi v rámci Európy s cieľom zvýšiť účinnosť politík a nástrojov regionálneho rozvoja prostredníctvom rozsiahlej výmeny informácií, projektov spolupráce a výmeny skúseností (siete).

INTERREG III takisto zabezpečoval nasledujúce aktivity, ktoré dopĺňajú uvedené tri zamerania s cieľom ďalej podporovať vytváranie sietí zameraných na výmenu informácií a najlepších postupov:

- **ESPON** – Monitorovacia sieť pre európske územné plánovanie (článok 53 usmernenia pre iniciatívu INTERREG III (*INTERREG II Guideline*)), vznikla na základe programu financovaného spoločne Európskou úniou a členskými štátmi EÚ. Táto sieť spolupráce

² Článok 8 („Trvalo udržateľný mestský rozvoj“) predstavuje právny základ integrácie predchádzajúcej iniciatívy Spoločenstva URBAN II do programov EFRR pre obdobie 2007-2013.

medzi národnými inštitúciami územného plánovania sa špecializuje na sledovanie a analýzu trendov v oblasti regionálneho rozvoja v rámci Európy i mimo nej.

- **Spolupráca so susednými krajinami**, ktorá už začala prostredníctvom programov TACIS, PHARE a MEDA v programovom období 1994-1999, sa aj naďalej rozvíjala v spolupráci s iniciatívou INTERREG III. V rámci programu CARDS aj balkánske štáty získali finančnú podporu na základe spolupráce s iniciatívou INTERREG (nariadenie CARDS z 5.12.2000).
- **INTERACT** s hlavným zameraním na aktuálne potreby a podporu iniciatívy INTERREG a s cieľom zvýšiť efektívnosť a účinnosť a poskytovať podporu pri vykonávaní troch zameraní iniciatívy Spoločenstva INTERREG III a prispievať ku kvalite iniciatívy Spoločenstva INTERREG.

Európske meta-hodnotenie strednodobých hodnotení iniciatívy INTERREG III, ktoré sa uskutočnilo na základe programu INTERACT I, poskytlo všeobecne pozitívny obraz o pridanej hodnote programov iniciatívy INTERREG III:

- pridaná hodnota v politickej oblasti: iniciatíva INTERREG je viditeľným nositeľom imidžu EÚ a výrazne prispieva k rozvoju regionálnej integrácie a nových myšlienok v oblasti riadenia;
- pridaná hodnota v oblasti verejnej politiky: iniciatíva INTERREG III je chápaná ako inovatívny nástroj na riešenie problémov v oblasti verejnej politiky;
- pridaná hodnota z inštitucionálneho hľadiska: vznikli nové inštitúcie, siete a partnerstvá s potenciálom pre trvaloudržateľný rozvoj;
- pridaná hodnota v oblasti vzdelávania: výrazný účinok v oblasti výmeny skúseností, vedomostí a know-how. Iniciatíva INTERREG vytvára a mobilizuje potenciál pre individuálne aj inštitucionálne vzdelávanie.

Zistené však boli aj určité nedostatky, napríklad absencia právneho rámca zabezpečujúceho spoľahlivý základ vzhľadom na značnú rôznorodosť národných právnych systémov a predpisov, vágne definované zodpovednosti, funkcie a vzťahy medzi riadiacimi orgánmi, platobnými orgánmi, spoločnými technickými sekretariátmi a sprostredkovateľskými orgánmi.

Hodnotitelia takisto zdôraznili významnú úlohu programu INTERACT I pri podpore úspešného spustenia programov v nových členských štátoch a pri predchádzaní riziku automatického odobratia nevyužitých prostriedkov (*automatic de-commitment*). „Výraznou témou je význam interakcie pri osvojovaní si, kodifikovaní a vytváraní nových poznatkov. Dôraz tak smeruje na investície do vytvárania špecializovaných praktických spoločenstiev.“³

³ Bachtler, John; Taylor, Sandra; Olejniczak, Karol (2005): Meta-Evaluation of mid-term evaluations of Interreg IIIA, IIIB and IIIC programmes. EPRC, Londýn; s.12.

2.2 PREHLAD PROGRAMU INTERACT I (2002 – 2006)

2.2.1 VŠEOBECNÉ CIELE, PRIORITY A CIEĽOVÉ SKUPINY PROGRAMU INTERACT I

Poslaním programu INTERACT I bolo:

- zlepšovať know-how a technickú a organizačnú kapacitu inštitúcií, organizácií a osôb, ktoré sa priamo podieľajú na uskutočňovaní programov v rámci iniciatívy INTERREG;
- umožniť a podporovať prenos know-how medzi inštitúciami a aktérmi v rôznych geografických oblastiach, medzi rôznymi programami spolupráce a rôznymi zameraniami iniciatívy INTERREG;
- podporovať rozvoj spoločných nástrojov a postupov v oblastiach, v ktorých možno využiť výhody synergických efektov;
- podporovať kandidátske krajiny pri príprave na zapojenie sa do iniciatívy INTERREG a koordinácii s touto iniciatívou a podporovať programových partnerov po pristúpení pri riadení prechodu na nové programové obdobie;
- podporovať a posilňovať teritoriálnu spoluprácu na vonkajších hraniciach EÚ;
- pripraviť podmienky pre úspešné spustenie nových programov teritoriálnej spolupráce v období rokov 2007 - 2013.

Hlavnými cieľovými skupinami programu INTERACT I boli riadiace orgány a kľúčoví aktéri v rámci 62 cezhraničných, 13 nadnárodných a 4 interregionálnych programov iniciatívy INTERREG III. Do kľúčovej cieľovej skupiny na riadiacej úrovni patrili riadiace a platobné orgány, spoločné technické sekretariáty, orgány verejnej správy a programové výbory, ktoré sa podieľali na organizovaní, riadení a kontrole programov v rámci iniciatívy INTERREG III na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Do programu INTERACT I sa zapojilo 25 členských štátov, 2 kandidátske krajiny (Bulharsko a Rumunsko) a 2 pridružené krajiny (Švajčiarsko a Nórsko).

2.2.2 ŠTRUKTURÁLNE USPORIADANIE A ÚSPECHY PROGRAMU INTERACT I

Medzi hlavné subjekty a orgány riadenia programu patrili monitorovací a riadiaci výbor, riadiaci orgán, platobný orgán, sekretariát programu INTERACT a kontaktné body programu INTERACT. Služby v rámci programu INTERACT I boli poskytované prostredníctvom sekretariátu programu INTERACT a decentralizovaných vykonávacích orgánov (t.j. kontaktných bodov programu INTERACT). Týchto 5 kontaktných bodov a ich doplnkoví partneri sa nachádzali v 9 lokalitách. Možno ich rozdeliť do dvoch typov:

- Kontaktné body programu INTERACT s vertikálnym zameraním - poskytovanie určitých služieb pre celú sieť: kontaktný bod programu INTERACT so zameraním na kvalifikáciu a prenos vedomostí (s názvom „Qualification and Transfer“) a kontaktný bod so zameraním na riadenie tranzitívnych procesov a externej spolupráce (s názvom „Managing Transition and External Cooperation“).

- Kontaktné body programu INTERACT s horizontálnym zameraním (orientácia na procesy alebo konkrétne témy): kontaktné body so zameraním na vytváranie nástrojov (názov „Tool Box“), poskytovanie informácií o programe (názov „Information and Animation“) a koordináciu iniciatívy INTERREG IIIC (názov „INTERREG IIIC Coordination“).

Sekretariát programu INTERACT zohrával dvojité úlohu pri vykonávaní programu: okrem zabezpečovania štandardných funkcií technickej pomoci pracoval aj ako vykonávací orgán programu.

S cieľom využiť rozsiahle skúsenosti z programov a projektov spolupráce v rôznych členských štátoch a regiónoch sa v rámci programu INTERACT toto know-how poskytlo účastníkom iniciatívy INTERREG najmä prostredníctvom:

- 11 celoeurópskych konferencií a špecializovaných tematických seminárov;
- koordinácie programu INTERREG IIIC;
- školiacich seminárov, kurzov a on-line diskusií;
- poradenských služieb a študijných ciest;
- vytvárania a vedenia sietí odborníkov;
- riadiacich nástrojov, štúdií a výskumov o programoch, projektoch a špecifických témach iniciatívy INTERREG;
- zberu údajov o programoch iniciatívy INTERREG, o takmer 700 projektoch všetkých zameraní v rámci tejto iniciatívy a o príkladoch najlepších postupov;
- webového portálu projektu INTERACT a komunikačných kampaní;
- 21 doplnkových projektov, ktoré sa začali realizovať po dvoch výzvach na predkladanie návrhov.

V období od začiatku roku 2004 do konca roku 2005 uskutočnil tím expertov Centra pre výskum európskych politík (EPRC) **strednodobé hodnotenie projektu INTERACT I vrátane jeho aktualizácií**. Hodnotitelia potvrdili značné úspechy programu INTERACT I dosiahnuté napriek jeho oneskorenému spusteniu. Hlavné zistenia týkajúce sa silných a slabých stránok programu INTERACT I sú uvedené v prehľade 1. V prípade spomínaných 21 projektov považovali hodnotitelia za predčasné spoľahlivo posúdiť ich relevantnosť a kvalitu. Očakáva sa však, že poskytnú vhodnú bázu informácií pre rozličné tematické otázky v nasledujúcom programovacom období.

2.2.3 SILNÉ A SLABÉ STRÁNKY PROGRAMU INTERACT I

V nasledujúcom prehľade sú uvedené silné a slabé stránky programu INTERACT I, ktoré boli uvedené v strednodobom hodnotení a jeho aktualizáciách a prediskutované v rámci tzv. „fokusovej“ skupiny⁴ pri príprave programu INTERACT II.

⁴ Viedeň, 3. a 4. apríla 2006.

Prehľad 1: Silné a slabé stránky - tabuľka

Silné stránky	Slabé stránky
Implementačná štruktúra	
<p>Monitorovací a riadiaci výbor pracuje ako spoločný programový a riadiaci mechanizmus.</p> <p>Zamestnanci podieľajúci sa na programe získali za pomerne krátky čas značné skúsenosti a vytvorili užitočné vzťahy v rámci siete programu. Kontaktné body programu (INTERACT Points) sa podieľali na vytváraní úzkych kontaktov s komunitou v rámci iniciatívy INTERREG.</p>	<p>Decentralizované vykonávanie malo za následok nejednotné výstupy rozličného rozsahu a kvality.</p> <p>Kontaktné body programu INTERACT, ktoré boli viac orientované na procesy, čelili problémom pri zviditeľňovaní svojich aktivít a napojení sa na klientov.</p> <p>Možnosti inštitucionálnej spolupráce v rámci sietí neboli plne využité.</p> <p>Nepodarilo sa dostatočne dosiahnuť všetkých miestnych a regionálnych aktérov.</p> <p>Usmerňovanie a komunikácia ako ústredné funkcie neboli vhodne umiestnené v decentralizovanom kontaktnom bode programu.</p> <p>Strategická úloha komunikačnej skupiny bola oslabená prevádzkovými faktormi.</p> <p>Bola zaznamenaná vysoká fluktuácia zamestnancov, najmä na sekretariáte programu INTERACT.</p>
Informačné a komunikačné toky	
<p>Inovovaná webová lokalita s možnosťou intranetovej komunikácie je dobre prijímaná a často navštevovaná. Európska komisia a ďalšie inštitúcie využívajú túto webovú lokalitu ako primárny zdroj informácií o európskej teritoriálnej spolupráci.</p> <p>Existuje rozsiahla databáza informácií o programoch a vhodných postupoch.</p> <p>Reakciu na okamžité požiadavky cieľových skupín zabezpečili systémy spätnej väzby vytvorené v rámci dvoch kontaktných bodov programu INTERACT (poradenská skupina kontaktného bodu „Qualification and Transfer“, národné kontaktné body v rámci bodu „Managing Transition and External</p>	<p>Databáza a komunikačný nástroj „livelink“ zatiaľ nie sú optimalizované, čo vedie k duplicitám.</p> <p>Riadenie a kontrola kvality sa zameriavala najmä na hodnotenie podujatí a formálne kontroly, avšak bez prepojenia na strategické otázky, napríklad poradenstvo v tematických otázkach.</p>

<p>Relations“).</p> <p>Štúdiá zameraná na posúdenie potrieb a syntéza strednodobých hodnotení iniciatívy INTERREG poskytnú informácie na lepšie prispôsobenie služieb kontaktných bodov programu INTERACT.</p> <p>Identita programu INTERACT sa prezentuje v celej Európe a vo všetkých zameraniach. Všetky produkty poskytované kontaktnými bodmi programu INTERACT sú označené jeho logom, čím ho prezentujú ako spoločnú platformu teritoriálnej spolupráce.</p>	
Konkrétne aktivity	
<p>Projekt „IQ Train⁵“ bol označený za vhodný model sieťového prístupu na regionálnej úrovni.</p>	<p>Výmena zamestnancov medzi programami iniciatívy INTERREG sa ukázala ako ťažko zvládnuteľná a bolo by ju možné lepšie uskutočňovať na úrovni programov územnej spolupráce.</p>

2.3 EURÓPSKA TERITORIÁLNA SPOLUPRÁCA 2007 - 2013

2.3.1 Cieľ Európska teritoriálna spolupráca

V tretej kohéznej správe z februára 2004 stanovila Európska komisia návrhy na reformu fondov EÚ. Prijatím finančných perspektív a nariadení pre štrukturálne fondy na obdobie 2007–2013 vytvorila Európska rada a Európsky parlament rámec pre programovanie európskej teritoriálnej spolupráce. Od roku 2007 sa iniciatíva Spoločenstva INTERREG stáva samostatným cieľom v rámci štrukturálnych fondov, a tým aj významným pilierom kohéznej politiky.

Táto reforma vo svojej podstate potvrdzuje základné prvky reformy z roku 1999, konkrétne nasledovné:

- zavedenie spoločných riadiacich štruktúr, programov a procesov, reálnych cezhraničných projektov a prístupu založeného na určení vedúceho subjektu pre každý projekt;
- novú európsku legislatívu v oblasti finančného riadenia a kontroly;
- predvstupovú stratégiu pre programy spolupráce.

Reforma okrem toho prináša aj zmeny a to konkrétne:

- zvýšenie celkového rozpočtu pre územnú spoluprácu z 5,8 na 7,6 miliardy EUR;

⁵ <http://www.bab.at/p-iqtrain.html>

- posilnenie cezhraničnej spolupráce (zo 4 na 5,6 miliardy EUR, t. j. zo 69 % na 74 %), so širokým rozsahom oprávnených opatrení, no s ešte vyššími ambíciami v oblasti spoločných postupov, projektov a štruktúr spolupráce;
- smerovanie teritoriálnej spolupráce k strategickejšim projektom a hmatateľným výsledkom so zameraním na lisabonskú a göteborgskú agendu;
- podporovanie projektov interregionálnej spolupráce s regiónmi v iných členských štátoch v rámci programov konvergenzie a konkurencieschopnosti;
- príprava účasti prístupujúcich krajín na programoch v rámci cieľa Európska teritoriálna spolupráca prostredníctvom nástroja predvstupovej pomoci (IPA);
- vytvorenie nástroja európskeho susedstva a partnerstva (ENPI) na financovanie spolupráce na nových vonkajších hraniciach EÚ.

2.3.2 REGIÓN Y ZA EKONOMICKÚ ZMENU

V období 2007-2013 plánuje Komisia v partnerskej spolupráci s členskými štátmi upraviť zameranie dvoch existujúcich nástrojov európskej regionálnej politiky, ktorými sú interregionálna spolupráca a mestský rozvoj, aby poskytl priestor na overenie techník hospodárskej modernizácie a zvýšenia konkurencieschopnosti. Táto nová iniciatíva sa nazýva *Regióny za ekonomickú zmenu* a jej cieľom je zlepšiť spôsob, akým európska regionálna a kohézna politika prispieva k plneniu cieľov obnovennej lisabonskej agendy.

Na základe tejto iniciatívy budú nástroje interregionálna spolupráca a mestský rozvoj naďalej pracovať tak ako doteraz.

V období 2007-2013 bude novým prvkom to, že Komisia ponúkne jednotlivým sieťam viacero tém zameraných na hospodársku modernizáciu a obnovenú lisabonskú agendu, pri vedení a činnosti siete budú však aj naďalej zohrávať vedúcu úlohu zúčastnené členské štáty, regióny a mestá. Druhou podstatnou inováciou bude zavedenie tzv. „možnosti rýchleho postupu“ v rámci iniciatívy *Regióny za ekonomickú zmenu*. V rámci viacerých vybraných tém budú vytvorené dobrovoľnícke siete, pričom Komisia bude viesť ich činnosť a zhromažďovať výsledky.

2.4 SPRÁVNE RIADENIE AKO HLAVNÁ ÚLOHA EURÓPSKEJ TERITORIÁLNEJ SPOLUPRÁCE

Je zrejmé, že hlavná úloha programu INTERACT súvisí s otázkami správneho riadenia najmä vzhľadom na komplikovanosť programov európskej teritoriálnej spolupráce.

Kľúčovým poslaním programu INTERACT je identifikovať, popísať a rozširovať prístupy a postupy správneho riadenia v oblasti cezhraničnej, nadnárodnej a interregionálnej spolupráce v rámci EÚ. INTERACT je vo svojej podstate programom technickej pomoci, ktorého cieľom je zlepšovať vykonávanie a napĺňanie programov v rámci cieľa Európska teritoriálna spolupráca. Vzájomná spolupráca inštitúcií z členských štátov, ako aj ich spolupráca so susednými krajinami predstavuje mimoriadne zložitú úlohu a kladie dodatočné a špecifické nároky na riadenie a správu takýchto programov.

Pojem „riadenie“ zahŕňa pravidlá, procesy a postupy, ktoré ovplyvňujú spôsob uplatňovania právomocí na európskej úrovni. Týka sa najmä otázok zodpovednosti, jednoznačnosti, transparentnosti, koherencie, efektívnosti a účinnosti. Súčasťou diskusie sú aj otázky týkajúce sa úlohy regionálnych, miestnych a mimovládnych subjektov v procese tvorby verejnej politiky. Reforma európskych spôsobov riadenia je vo svojej podstate o zdokonalení demokracie v Európe.

Komisia vydala 25. júla 2005 publikáciu Biela kniha: Európska správa a riadenie (White Paper on Governance)⁶, ktorá obsahuje odporúčania na zvýšenie úrovne demokracie v Európe a legitímnosti jej inštitúcií.

Šírenie prístupov správneho riadenia preto znamená, že programy európskej teritoriálnej spolupráce majú pracovať efektívnejšie a účinnejšie voči svojim cieľovým skupinám, čo v praktickej rovine znamená posilnenie operačných princípov a štruktúr zavedených v rámci poslednej reformy štrukturálnych fondov a posilnenie snáh o dosahovanie výnimočnej kvality v kontexte európskej rôznorodosti.

- **v rozšírenej EÚ** sa stále vyskytuje viacero nedostatkov v oblasti kvality vykonávania, ktoré možno zhrnúť nasledovne:
 - straty v dôsledku pravidla „n+2“ v aktuálnom období, určitá absencia strategickkej orientácie, nedostatky v kvalite projektov a postupy riadenia, ktoré neprispievajú k dosahovaniu výsledkov;
 - štandardy štruktúr, postupov a riadenia spolupráce sa podstatne líšia pri jednotlivých programoch a zameraniach;
 - potenciál na zlepšovanie know-how a technickej a organizačnej kapacity inštitúcií, organizácií a osôb, ktoré sa priamo podieľajú na uskutočňovaní programov spolupráce, nie je zďaleka plne využitý;
 - know-how vytvorené v rámci programu INTERACT I bude potrebné preniesť na širší okruh inštitúcií a aktérov a prispôbiť ho rozličným geografickým oblastiam a jazykom;
 - potenciálne vedľajšie efekty nadnárodných a interregionálnych programov v prospech cezhraničných programov a medzi nadnárodnými programami navzájom je potrebné plne využiť v súvislosti s rozvojom pokročilých nástrojov riadenia;
 - prenos správnych postupov riadenia medzi rôznymi programami spolupráce a rôznymi zameraniami cieľa Európska teritoriálna spolupráca bude vyžadovať trvalé úsilie vzhľadom na to, že okrem programu INTERACT neexistuje iný program s takýmto prierezovým poslaním;
- zvláštnu pozornosť je potrebné venovať hladkej integrácii a adaptácii programov teritoriálnej spolupráce **nových členských štátov – Bulharska a Rumunska;**

⁶ http://ec.europa.eu/comm/off/white/index_en.htm

- v súvislosti s pozitívnymi skúsenosťami získanými v rámci programu INTERACT I **dve pridružené krajiny – Nórsko a Švajčiarsko** – vyjadrili záujem participovať a financovať program INTERACT II na základe vzájomnej dohody s riadiacim orgánom;
- zatiaľ čo nový **nástroj európskeho susedstva a partnerstva (ENPI)**, ktorého komponent cezhraničnej spolupráce pokrýva hranice medzi Európskou úniou, krajinami ENP a Ruskom, sa uplatňuje na základe rozdelenia úloh medzi Generálnym riaditeľstvom pre vonkajšie vzťahy a Úradom pre spoluprácu EuropeAid, program INTERACT II by mal zabezpečiť flexibilný medzičlánok na maximalizáciu prínosov zo vzájomných informačných a komunikačných tokov;

Otázky správneho riadenia okrem iného zahŕňajú ďalšie úlohy, ktoré je potrebné zohľadniť v rámci programu INTERACT II:

- **prijatie strategickejšej orientácie a zamerania na lisabonskú a göteborgskú agendu;**
- **snaha o výraznejšiu lokalizáciu, orientáciu na požiadavky, prispôsobenie a zviditeľnenie;**
- **budovanie a zlepšovanie kapacít pre riadenie programov;**
- **teritoriálna spolupráca s kandidátskymi štátmi;**
- **udržiavanie flexibilnej orientácie smerom k vonkajším hraniciam.**

2.4.1 Prijatie strategickejšej orientácie a zameranie na lisabonskú a göteborgskú agendu

Očakáva sa, že cieľ Európska teritoriálna spolupráca prispeje k plneniu cieľov lisabonskej a göteborgskej agendy.

Revidovaná Lisabonská stratégia bola uvedená na zasadnutí Európskej rady v marci 2005 a stanovila „*Jednotné usmernenia pre rast a pracovné miesta pre roky 2005-2008*“, ktoré obsahovali usmernenia v oblasti makroekonomiky, mikroekonomiky a zamestnanosti. Jej tri hlavné ciele sú:

- zabezpečiť, aby sa Európa stala miestom prítiažlivým pre investície a prácu;
- zabezpečiť, aby sa vedomosti a inovácie stali srdcom európskeho hospodárskeho rozvoja;
- zabezpečiť vznik podnikov a vytváranie pracovných miest⁷.

Na zasadnutí Rady EÚ 16. - 17. júna 2005 bolo potvrdené, že obnovená lisabonská agenda má byť integrovaná „*do širšieho kontextu požiadaviek trvalo udržateľného rozvoja, v rámci ktorých je potrebné zabezpečiť naplnenie súčasných potrieb bez toho, aby bola ohrozená schopnosť budúcich generácií naplniť svoje vlastné potreby*“⁸. Ako dôsledok obnoveného „*partnerstva pre rast a pracovné miesta*“ bude potrebné venovať osobitnú pozornosť prostriedkom na účinné vykonávanie tejto politiky:

⁷ „Working together for growth and jobs“ SEC (2005) 622/2

⁸ „European Community Strategic Guidelines for Growth and Jobs.“ Oznámenie Európskej komisie, 5.7.2005, Brusel.

- náročnou úlohou počas programovacej etapy, ako aj počas samotného vykonávania bude uplatňovanie strategických usmernení Spoločenstva (CGS) ako aj národných strategických referenčných rámcov;
- posilňovanie strategickej orientácie a kvality projektov nadobudne vyššiu mieru dôležitosti pre všetky zamerania cieľa Európska teritoriálna spolupráca;
- predpokladané tematické zjednotenie nadnárodnej a interregionálnej spolupráce významne ovplyvňuje prístup k tvorbe projektov, posudzovanie kvality, vytváranie vhodných ukazovateľov, mechanizmy výberu projektov a monitorovanie vplyvov počas vykonávania projektov;
- zameranie nadnárodného prvku programu na dopravu a komunikačné siete, energetickú efektívnosť, predchádzanie voči rizikám, vodné hospodárstvo, inovácie, vedecko-technický rozvoj a mestský rozvoj bude znamenať ďalšie zapojenie príslušných ministerstiev a profesionálne riadenie komunikácie medzi ústrednými a regionálnymi orgánmi pri spolufinancovaní projektov;
- podstatnou úlohou bude zachytenie výsledkov projektov v rámci iniciatívy INTERREG III a ich prenos do nových programov, pričom cenným zdrojom informácií bude databáza projektov programu INTERACT;
- vyjadrenie európskej teritoriálnej spolupráce v národných a regionálnych programoch v rámci cieľa „Konvergencia“ a „Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť“ bude vyžadovať vzájomnú integráciu rozhodovacích procesov, ktoré boli doteraz oddelené vzhľadom na špecifický charakter iniciatívy Spoločenstva INTERREG, pričom táto požiadavka je obzvlášť dôležitá pri prepojení s proaktívnym nástrojom Komisie „Regióny pre ekonomickú zmenu“, ktorý má pomôcť členským štátom a regiónom implementovať postupy zamerané na hospodársku modernizáciu v súvislosti s lisabonskými a göteborgskými cieľmi.

Očakáva sa, že program INTERACT II zvýši mieru porozumenia otázkam správneho riadenia viacúrovňových a prierezoých politík ako kľúčového faktora na zlepšenie regionálnej konkurencieschopnosti, ktorá nespočíva len v konkurencieschopnosti jednotlivých firiem a ich vzájomných interakciách, ale aj vo všeobecnejších aktivitách a sociálnych, ekonomických, inštitucionálnych a verejných atribútoch samotného regiónu.

Regionálna konkurencieschopnosť je preto rovnako o kvalitatívnych faktoroch a podmienkach (napríklad siete neformálnych poznatkov, dôvery, sociálneho kapitálu a pod.), ako aj o merateľných atribútoch a procesoch (napríklad vzájomné obchodovanie medzi podnikmi, miera prekladania patentov, ponuka pracovných síl a pod.).⁹

V tejto súvislosti možno správne riadenie považovať za charakteristiku vysoko rozvinutej a konsolidovanej inštitucionálnej a administratívnej kapacity a schopnosti konať, ktorá úzko súvisí so sociálnym kapitálom určitej oblasti.

⁹ ECORYS (2003): Recognising the driving factors for regional competitiveness (www.ecorys.com/competitiveness/news/factors.html).

Okrem toho možno od programu INTERACT II očakávať, že poskytne orgánom zodpovedným za riadenie programov vo všetkých zameraniach cieľa Európska teritoriálna spolupráca potrebné nástroje a vhodne prispôsobenú podporu, čím prispeje k naplneniu potreby posilňovania strategickej orientácie a kvality projektov vo všetkých ich etapách, od identifikácie zámeru až po vykonávanie a hodnotenie.

2.4.2 VÝRAZNEJŠIA ORIENTÁCIA NA POŽIADAVKY, LOKALIZÁCIA, PRISPÔSOBENIE A ZVIDITEĽNENIE

S podielom 74 % na celkových zdrojoch EFRR a nárastom zo 4 na 5,6 miliardy EUR sa zameranie cezhraničnej spolupráce stane hlavným pilierom cieľa Európska teritoriálna spolupráca. Ambíciou je zvýšenie kvality spolupráce prostredníctvom zlepšenia kritérií aplikácie a hodnotenia projektov, k tomuto cieľu je však ešte potrebný značný pokrok:

- dodržiavanie princípu vedúceho partnera je nevyhnutným predpokladom pri nadnárodných a interregionálnych projektoch, avšak jeho všeobecné použitie v prípade programov cezhraničnej spolupráce zostáva aj naďalej problémom pre mnohé inštitúcie regionálnej a miestnej správy a vlastníkov projektov (jazykové schopnosti, efektívnosť postupov, právne predpoklady pre uzatváranie zmlúv, národné systémy spolufinancovania, harmonogram prípravy projektu a investícií, ...);
- používanie zdokonalených kritérií na výber projektov (spoločná tvorba, financovanie, obsadzovanie pracovníkmi a vykonávanie) povedie k ambicióznejšej tvorbe projektov a bude vyžadovať vyspelejšie postupy na hodnotenie projektov;
- snaha o vytvorenie skutočne strategických projektov vyžaduje dlhodobú a úzku spoluprácu s rôznymi aktérmi v rámci teritoriálnej spolupráce, ako aj medzi nimi navzájom.

Program INTERACT môže čerpať z rozsiahlych skúseností z mnohých nadnárodných a cezhraničných programov a databázy poznatkov vytvorenej počas aktuálneho obdobia, významnou úlohou však zostáva vhodná lokalizácia tohto know-how vzhľadom na:

- jazykovú bariéru na úrovni regionálnych a miestnych aktérov;
- obmedzenú riadiacu a operačnú kapacitu orgánov miestnej správy a súvisiace ťažkosti so získaním dostatočne kvalifikovaných pracovníkov v pomerne odľahlých oblastiach (čo často platí v prípade pohraničných oblastí);
- obmedzený záujem aktérov s rozhodovacou právomocou na miestnej úrovni o zapojenie sa do medzinárodných aktivít alebo ich obmedzené prostriedky.

Okrajové regióny Európskej únie predstavujú pre program INTERACT dvojnásobne náročnú úlohu: po prvé je potrebné adekvátne reagovať na špecifické potreby vyplývajúce z ich geografickej polohy a po druhé zapojiť tieto oblasti do komunikačného systému bez ohľadu na ich vzdialenosť.

Reforma štrukturálnych fondov otvorí možnosti pre interregionálnu spoluprácu aj v rámci cieľov Konvergencia a Konkurencieschopnosť a zamestnanosť. Na základe európskej iniciatívy Regióny za ekonomickú zmenu sa pokryje viac aktérov pri rozširovaní

a informovaní o výsledkoch najlepších postupov. Hoci je ešte potrebné preskúmať možnosti na implementáciu týchto druhov činností, možno očakávať prenos značného objemu skúseností, ktoré sú k dispozícii v rámci programov cieľa Európska teritoriálna spolupráca do oblasti riadenia hlavných programov.

Pridaná hodnota teritoriálnej spolupráce súvisí s jej vnímaním zo strany zákazníkov a zúčastnených aktérov, ako aj širokej verejnosti. Značný dôraz je preto potrebné klásť na komunikačné aspekty, zapojiť viac aktérov na miestnej úrovni a v širokom rozsahu informovať o úspechoch teritoriálnej spolupráce, ktorá predstavuje skutočnú európsku pridanú hodnotu v rámci EÚ-27.

2.4.3 Budovanie a zlepšovanie kapacít pre riadenie programov

V súvislosti s vytváraním spoločných štruktúr spolupráce bude program INTERACT II čeliť nasledujúcim výzvam:

- možno očakávať, že proces regionalizácie riadenia programov a kontrolných funkcií bude pokračovať aj v nasledujúcom období v závislosti od podmienok konštitučných a inštitucionálnych rámcov, administratívnych tradícií a vo všeobecnosti od rýchlosti prenosu právomocí na regionálnu úroveň;
- nové spoločné orgány riadenia programov (spoločné riadiace orgány, technické sekretariáty a platobné orgány) vytvorené v predchádzajúcom období budú aj naďalej potrebovať podporu na zabezpečenie ich konsolidácie;
- okrem toho by zo zdieľania dostupných skúseností mali prospech aj národné a regionálne orgány, ktoré sú v konečnom dôsledku zodpovedné za správne finančné hospodárenie a kontrolu. Technická a organizačná kapacita týchto správnych orgánov (väčšinou verejných) si vyžaduje viac pozornosti zo strany programu INTERACT, keďže ich nedostatočná kapacita alebo nedostatky by mohli ohroziť efektívnosť vykonávania programov;
- obzvlášť to platí pre prvostupňovú kontrolu výdavkov, ktorá predstavovala hlavný zdroj neistoty a napätia z organizačného hľadiska. Taktiež je potrebné zaoberať sa druhostupňovou kontrolou: z prostriedkov programu INTERACT bola v roku 2004 vytvorená platforma pre nadnárodnú finančnú kontrolu s pôsobnosťou v celej EÚ, pričom modely a postupy pre kontroly systému a vzoriek v tejto komplikovanej oblasti sú ešte len v štádiu testovania;
- štruktúry a postupy pre monitorovanie a riadenie programov spolupráce predstavujú kľúčovú časť implementačného systému, to isté platí aj pre zloženie monitorovacích výborov, pričom účinnosť týchto opatrení a rozhodovacích postupov bude preto sama o sebe významnou otázkou;
- nariadenie Rady ES č. 1082/2006 o Európskom zoskupení územnej spolupráce (EZÚS) poskytuje nový právny základ pre štruktúry cezhraničnej a nadnárodnej spolupráce, a bude preto využívané začínajúcimi programovými partnermi;

- nové členské štáty sa budú vo zvyšujúcej sa miere deliť o zodpovednosť za riadenie a finančnú kontrolu programu so starými členskými krajinami. Špecifické úsilie bude preto potrebné v oblasti pokračujúcej reštrukturalizácie riadenia;
- štrukturálne fondy a iniciatíva Spoločenstva INTERREG na jednej strane a nástroje vonkajšej politiky PHARE, TACIS, CARDS a MEDA na strane druhej viedli k vytvoreniu rozličných postupov a administratívnych prístupov (vytváranie projektov, hodnotenie, výberové konania, uzatváranie zmlúv), pričom rozdiely medzi nimi bude potrebné zmenšovať pri rovnakom uplatňovaní princípu vedúceho partnera pri starých aj nových partneroch – táto otázka je obzvlášť dôležitá v súvislosti s novými členskými štátmi Bulharskom a Rumunskom;
- viacero malých cezhraničných programov sa zlúči do multilaterálnych programov, pričom pre tento proces by mohlo byť mimoriadne prospešné know-how, ktoré je k dispozícii prostredníctvom siete INTERACT.

2.4.4 SPOLUPRÁCA S KANDIDÁTSKYMÍ KRAJINAMI A POTENCIÁLNE KANDIDÁTSKYMÍ KRAJINAMI

V rámci stratégie EÚ voči prístupujúcim krajinám sa zvláštna pozornosť venuje juhovýchodnej Európe.

Spolupráca s kandidátskymi a potenciálne kandidátskymi krajinami v tejto oblasti bude financovaná prostredníctvom nástroja predvstupovej pomoci (IPA) Generálneho riaditeľstva pre rozširovanie. Existuje dohoda medzi Generálnym riaditeľstvom pre regionálnu politiku a Generálnym riaditeľstvom pre rozšírenie o tom, že interné záležitosti väčšiny programov IPA sa budú riadiť podľa pravidiel a možností cieľa Európska teritoriálna spolupráca. Program INTERACT II bude takisto pokrývať služby pre tieto programy spolupráce na základe nástroja IPA.

2.4.5 SPOLUPRÁCA NA VONKAJŠÍCH HRANICIACH

Nástroj európskeho susedstva a partnerstva (ENPI) obsahuje špecifický komponent cezhraničnej spolupráce, ktorý sa týka hraníc medzi Európskou úniou, krajinami ENP a Ruskom. Tento komponent je spolufinancovaný prostredníctvom fondov pre vonkajšie vzťahy a EFRR a pri jeho implementácii sa použijú pravidlá a postupy stanovené v nariadení týkajúcom sa nástroja ENPI, za implementáciu ktorého v rámci Komisie spoločne zodpovedajú Generálne riaditeľstvo pre vonkajšie vzťahy a Úrad pre spoluprácu EuropeAid.

Hoci nástroj ENPI stavia na skúsenostiach iniciatívy INTERREG, jeho súčasťou je množstvo implementačných funkcií, ktoré vychádzajú z pravidiel Európskej komisie pre poskytovanie vonkajšej pomoci. V prípade členských štátov zapojených do programov ENPI aj EFRR budú preto rozdiely v tom, ako organizujú cezhraničnú spoluprácu na svojich vonkajších a vnútorných hraniciach.

Táto skupina členských štátov očakáva, že program INTERACT bude aj naďalej pokračovať v podpore spolupráce na vonkajších hraniciach. V rámci programu INTERACT I sa získali značné skúsenosti s cezhraničnou spoluprácou na vonkajších hraniciach, ktoré úzko nadväzovali na vypracovanie pravidiel a postupov pre nástroj ENPI. Program má preto

vhodnú pozíciu na to, aby pokračoval v podpore implementácie v tejto oblasti a slúžil ako most medzi cezhraničnou spoluprácou v rámci EÚ a cezhraničnou spoluprácou na jej vonkajších hraniciach.

S týmto zámerom bude program INTERACT pracovať dopĺňujúcim, avšak samostatným spôsobom v súvislosti s právnym, administratívnym a finančným rámcom služieb poskytovaných v súvislosti s komponentom ENPI/CBC (cezhraničná spolupráca). Pre takéto „externé aktivity“ budú v programe INTERACT II poskytnuté samostatné zdroje finančných prostriedkov z rozpočtu ENPI. Na dosiahnutie maximálnych pozitívnych prínosov bude program INTERACT, kdekoľvek to bude prospešné, vykonávať takéto aktivity spolu s aktivitami zameranými na vnútorné hranice na základe úzkej vzájomnej koordinácie. Bude tak možné vytvoriť informačné a komunikačné toky s aktérmi a zainteresovanými subjektmi, ktoré sa zapájajú do programov cezhraničnej spolupráce a zabezpečiť výmenu skúseností.

Podobné väzby by bolo možné vytvoriť aj v rámci priestorov spolupráce využívajúcich financovanie z Európskeho rozvojového fondu (ERF), ktorý je hlavný nástroj pomoci Spoločenstva pre rozvojovú spoluprácu s krajinami Afriky, Karibiku a Tichomoria (ACP) a zámorskými krajinami a teritóriami (OCT) podľa článkov 131 a 136 Zmluvy o Európskej únii.

2.5 PRÍLEŽITOSTI A RIZIKÁ PRE PROGRAM INTERACT II

Prehľad 2: Tabuľka príležitostí a rizík pre program INTERACT II

PRÍLEŽITOSTI pri poskytovaní podpory programom teritoriálnej spolupráce	RIZIKÁ súvisiace s:
Rozširovaním, prehĺbovaním a lokalizáciou aktivít programudosiahnuť a aktivizovať väčší počet aktérov	Návrh priorít a aktivít programu: potenciálny nadmerný dôraz na technické aspekty riadenia programu/projektu, nedostatočné uvedomenie si potrieb rozličných skupín prijímateľov alebo nevenovanie dostatočnej pozornosti týmto potrebám slabé prepojenia na súvisiace programy, najmä v súvislosti s nástrojom ENPI, ak sa nedosiahne dohoda o financovaní samostatného kontaktného programu INTERACT pre účely nástroja ENPI
Zvážiť aj príležitosti prostredníctvom rozširovania databázy poznatkov	Návrh implementačného systému (štruktúry), najmä v súvislosti s: spôsobom činnosti a dostupnými prostriedkami , najmä kontaktnými bodmi programu INTERACT nekonzistentnou a potenciálne slabou sieťou národných kontaktných osôb vzhľadom na jej

	nepovinné postavenie
	Dostupné prostriedky pre jednotlivé priority a druhy aktivít

3. SPOLOČNÁ STRATÉGIA PRE PROGRAM INTERACT II

3.1 PRÍJEMCOVIA, CIEĽOVÉ SKUPINY A ŠIRŠIA KLIENTELA PROGRAMU INTERACT II

Prijímateľ v zmysle článku 2, bodu 4 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 znamená „*hospodársky subjekt, orgán alebo podnik, či už verejný alebo súkromný, zodpovedný za začatie alebo za začatie a vykonávanie operácií*“. V tejto súvislosti sú formálne prijímateľmi programu INTERACT II jednotky, ktoré tvoria riadiaci systém (pozrite kapitolu 5).

Cieľové skupiny sú však všetky inštitúcie alebo orgány, ktorým sú určené a poskytované služby programu INTERACT II. Cieľovými skupinami programu INTERACT II sú inštitúcie a orgány, ktoré boli vytvorené v rámci Európy na riadenie programov európskej teritoriálnej spolupráce. Do týchto cieľových skupín programu INTERACT II patria riadiace orgány, spoločné technické sekretariáty, monitorovacie výbory, národné kontaktné body, certifikačné orgány a orgány auditu cezhraničných, nadnárodných, interregionálnych a sieťových programov uskutočňovaných na základe cieľa Európska teritoriálna spolupráca pre programové obdobie 2007-2013. V súvislosti s programami IPA uvedenými v kapitole 2.4.4 rovnako platí, že vykonávacie orgány týchto programov sa tiež považujú za cieľovú skupinu programu INTERACT II.

Výrazné prepojenia vzniknú smerom k sieťovým programom ESPON a URBACT, ako aj k aktivitám uskutočňovaným na základe iniciatívy „Regióny za ekonomickú zmenu“ s cieľom zabezpečiť dosah na všetkých aktérov pôsobiacich v oblasti hľadania spôsobov dosahovania najvyššej kvality pri interregionálnom prenose poznatkov, sieťových aktivitách, šírení správnych postupov a formovaní verejnej politiky.

Významným a citlivým prvkom pri vykonávaní programov teritoriálnej spolupráce je okrem toho aj prepojenie medzi vyššie uvedenými inštitúciami a orgánmi na riadiacej úrovni a inštitúciami verejnej správy a aktérmi na národnej úrovni, ktorí zodpovedajú za programy teritoriálnej spolupráce. Program INTERACT II preto rozšíri svoj dosah aj na širšiu klientelu a bude sa usilovať o dosiahnutie aj týchto subjektov verejnej správy a ďalších aktérov na národnej úrovni.

Okrem toho, počas diskusií o vhodných prostriedkoch na zlepšenie kvality projektov v rámci cieľa Európska teritoriálna spolupráca bola často kladená otázka, či je možné rozšíriť aktivity programu INTERACT II z oblasti podpory riadenia programov smerom k prenosu know-how pre vlastníkov projektov spolupráce. Mnohé z relevantných tém na programovej úrovni sú rovnako relevantné aj pre vlastníkov projektov a naopak. Vzhľadom na obmedzenú kapacitu vykonávacích orgánov programu INTERACT II zostane podpora pre vlastníkov projektov najmä úlohou rozličných sekretariátov programov alebo štruktúr podpory na národnej úrovni. V prospech kvalitných projektov je však potrebné čo najviac využívať prínosy zlepšenej lokalizácie programu INTERACT II (pozrite informácie uvedené vyššie).

3.2 PRIDANÁ HODNOTA PROGRAMU INTERACT II

Viacúrovňová sieť cezhraničných a nadnárodných vzťahov predstavuje prostriedky, pomocou ktorých možno podporovať „*v celom Spoločenstve harmonický, vyrovnaný a trvalo udržateľný rozvoj hospodárskych činností (...), trvalý a neinflačný rast (...), vysokú úroveň ochrany a zlepšovania kvality životného prostredia, zvyšovanie životnej úrovne a kvality života*“, ako sa uvádza v článku 2 Amsterdamskej zmluvy z roku 1997. Národné hranice nepredstavujú úplne prerušenie kontaktov medzi susediacimi oblasťami, ktoré sú zvyčajne previazané mnohými spoločnými geografickými aspektmi, ako aj kultúrnymi, spoločenskými a ekonomickými väzbami medzi ľuďmi žijúcimi na oboch stranách hranice. Úspešné prehlbovanie Európskej únie v tomto desaťročí rozširovania do veľkej miery závisí od schopnosti európskych inštitúcií vytvárať a prezentovať jej pridanú hodnotu. Táto pridaná hodnota do veľkej miery spočíva v prínosoch pre verejnosť, ktoré nemožno dosiahnuť (alebo len nedostatočne) prostredníctvom samotnej interakcie medzi členskými štátmi alebo na základe trhových síl.

Zabezpečiť, aby tieto vzťahy priniesli požadované zmeny, nie je jednoduchou úlohou. Program INTERACT je konkrétne určený na podporu ich implementácie vo všetkých oblastiach a zameraniach cieľa Európska územná spolupráca, pričom bude poskytovať služby rovnako cieľovým skupinám vo všetkých štátoch EÚ, ako aj asociovaných krajinách bez ohľadu na úroveň ich skúseností v oblasti teritoriálnej spolupráce.

Poskytovanie služieb na základe programu INTERACT II bude potrebné neustále overovať vzhľadom na ich pridanú hodnotu prevyšujúcu pridanú hodnotu produkovanú jednotlivými programami. V tejto súvislosti nebude program vykonávať žiadne aktivity, ktoré sa už vykonávajú prostredníctvom programov teritoriálnej spolupráce akéhokoľvek zamerania. Znamená to, že rozsah jeho intervencií zameraných na podporu cieľových skupín pri vykonávaní programov európskej teritoriálnej spolupráce bude rozdelený na tri etapy podľa bezprostrednosti ich realizácie:

- podporovať a rozširovať správne postupy a zaujímavé prístupy;
- zdokonaľovať a povzbudzovať cieľové skupiny, aby prevzali vlastnú iniciatívu pri vytváraní nových prístupov, nástrojov a štandardných postupov pre širšiu komunitu aktérov v oblasti teritoriálnej spolupráce;
- pripravovať a poskytovať vlastné služby a produkty.

Na tomto základe je potrebné pripraviť všetky služby poskytované cieľovým skupinám programu INTERACT v nasledujúcich štyroch všeobecne použiteľných oblastiach:

- prepojenie všetkých aktivít na skutočné potreby aktérov v oblasti územnej spolupráce, vytváranie a zdieľanie poznatkov, poskytovanie úspešných príkladov postupov a nástrojov s vysokou úrovňou kvality, šírenie metódik a postupov správneho riadenia.

3.2.1 Prepojenie všetkých aktivít na skutočné potreby aktérov v oblasti teritoriálnej spolupráce

Primárnym zdrojom a hlavným účelom programu INTERACT II sú ľudia, ktorí sa podieľajú na teritoriálnej spolupráci. Skúsenosti programu INTERACT I a jednoznačné požiadavky cieľových skupín ukazujú, že čím priamejší vzťah existuje medzi službami a príležitosťami, ktoré ponúkajú kontaktné body programu INTERACT, tým lepšie je ich prijatie a rýchlejšie a účinnejšie šírenie dosiahnutých úspechov. Jednoznačne to poukazuje na potrebu prehlbovania a systematizácie cyklov spätnej väzby na urýchlené vnímanie a podrobnú analýzu potrieb predpokladaných cieľových skupín v rôznych častiach Európskej únie. Nejedná sa o jednorazový proces, ale o činnosť, ktorá by sa mala stať súčasťou štandardného riadiaceho systému. Neznamená to však, že akákoľvek požiadavka je prijatá bez posúdenia a vznikne na jej základe určitá aktivita, ani že by sa riadiaci systém programu INTERACT II neodvážil pustiť do aktivít, ktoré neboli konkrétne formulované cieľovými skupinami.

V roku 2004 sa v rámci programu INTERACT I uskutočnilo „posúdenie potrieb pre aktivitu programu INTERACT“¹⁰. Táto štúdia ešte stále poskytuje základnú orientáciu, ale vzhľadom na dynamické prostredie, v ktorom sa uskutočňuje teritoriálna spolupráca, sú potrebné aktuálnejšie zdroje informácií. Počas programu INTERACT II nebudú aktivity zamerané na posudzovanie potrieb oddelené od štandardného vykonávania programu. Naopak, tieto aktivity budú súčasťou interaktívnej komunikácie medzi riadiacim orgánom, konkrétne kontaktnými bodmi programu INTERACT, na jednej strane a cieľovými skupinami/prispievateľmi na strane druhej a to najmä prostredníctvom:

- periodických zisťovaní prostredníctvom národných kontaktných bodov;
- geografických a tematických prieskumov uskutočňovaných na požiadanie;
- tzv. „fokusových“ skupín uskutočňovaných v rámci riadenia kvality.

Rámec očakávaných výstupov a výsledkov a množina pravidiel riadenia a spolupráce budú dostatočne transparentné a spoľahlivé, pričom oba prvky budú poskytovať dostatočný priestor pre flexibilnú a otvorenú prípravu programov.

Súčasťou hlavného procesu bude:

- náležite načúvať očakávaniam cieľových skupín;
- organizovať spoločné analytické stretnutia venované tomu, ako možno určitú vnímanú požiadavku premeniť na zmysluplnú ponuku;
- pripraviť ponuku služieb a produktov takým spôsobom, aby bola požiadavka nielen presne splnená, ale aby bolo možné vytvoriť aj všeobecne použiteľné riešenia, ktoré budú zohľadňovať možné budúce požiadavky podobného druhu;
- overovať produkty a služby, aby sa predišlo chybám spôsobeným zavádzajúcim prekladom alebo nedostatočným zohľadnením inštitucionálneho kontextu konkrétnych členských štátov.

¹⁰ Sekretariát programu INTERACT (2004): INTERREG – An Assessment of Needs by INTERACT. Viedeň.

Keďže projektový komponent sa počas programu INTERACT II neuskutočňuje a celková úroveň dostupných zdrojov je podobná ako v programe INTERACT I, zefektívnený model poskytovania služieb prostredníctvom kontaktných bodov programu INTERACT by mal v programe INTERACT II priniesť hlbší a širší dopad:

- **širší** v tom zmysle, že pomocou programu možno dosiahnuť viac aktérov na úrovni programov a v zainteresovanej komunite, pričom používateľmi produktov a služieb programu INTERACT by sa mali stať aj doteraz neoslovení ľudia. Týka sa to napríklad členov monitorovacích výborov a miestnych aktérov v cezhraničných programoch. Sieť národných kontaktných bodov by mala pomôcť prekonať jazykovú bariéru a lepšie dosiahnuť potenciálne cieľové skupiny.
- **hlbší** v tom zmysle, že klienti a používatelia majú byť oslovení vhodnejším spôsobom a stať sa aktívnymi prispievateľmi v rámci siete programu INTERACT. Kľúčovou úlohou zostáva riadenie informačných tokov a uľahčovanie komunikácie. Neustále však rastie aj význam vytvárania a udržiavania zdrojov poznatkov a skúseností.

3.2.2 Vytváranie a zdieľanie poznatkov

V rámci programu vznikla množina skúseností v oblasti cezhraničnej, nadnárodnej a interregionálnej spolupráce, ktorá je rozšírená medzi rozličnými aktérmi z celej Európy a v rastúcej miere využívaná používateľmi programu INTERACT I. Vybudovala sa komplexná databáza pre programovú oblasť INTERREG III obsahujúca mapy, projekty INTERREG III a zahŕňajúca príklady správnych postupov s regulačným rámcom a príslušnými strategickými dokumentmi. Intenzita a rozsah tohto procesu sa bude zvyšovať: rozšírená EÚ bude považovaná za súvislý priestor, v rámci ktorého budú vyhľadávané a zabezpečované všeobecné a lokalizovateľné požiadavky. V mnohých členských štátoch bez ohľadu na to, kedy sa stali členmi EÚ, je dôležitou otázkou kapacita a budovanie inštitúcií a zlepšovanie riadenia procesov, avšak skutočné informačné alebo kvalifikačné potreby bude potrebné analyzovať pomocou špecializovaných nástrojov, pomocou ktorých možno ponúknuť vhodnú formu podpory.

Na druhej strane program INTERACT podporuje výmenu skúseností, sprístupňuje najlepšie postupy zainteresovaným aktérom v Európskej únii prostredníctvom aktívneho programu na ich rozširovanie. Program INTERACT poskytuje podporu zameranú na inováciu mnohých aspektov riadenia programov v rámci cieľa Európska teritoriálna spolupráca, napríklad finančného hospodárenia a vykonávania projektov. Takisto sa usiluje poskytovať nástroje a know-how pre riadenie inštitucionálnych zmien a prispôbenie sa novým štandardom riadenia kvality. V tomto úsilí program INTERACT dosiahne viacero miestnych a regionálnych aktérov zodpovedných za programy cezhraničnej spolupráce, napríklad predstaviteľov orgánov, ktoré sú súčasťou výborov na monitorovanie programov alebo sú zapojené do vykonávania projektov.

Implementácia cieľa Európska teritoriálna spolupráca vyžaduje špecifické nadnárodné know-how, ktoré býva málokedy k dispozícii na národnej alebo regionálnej úrovni. Platí to najmä pre nadnárodné a interregionálne programy v rámci súčasných zameraní B a C iniciatívy INTERREG III. Vzniká síce viacero nových nadnárodných štruktúr a aktérov, prostriedky vyčlenené na zhromažďovanie tohto špecifického know-how sú však stále veľmi obmedzené. Uskutočnilo sa prehodnotenie oblastí nadnárodnej spolupráce, pričom priestor

pre tematickú interregionálnu spoluprácu by sa mal zjednotiť a pracovať na základe optimalizovaného programového riadenia.

Program INTERACT je určený na napĺňanie požiadaviek po špecifickom know-how na nadnárodnej a interregionálnej úrovni a na zabezpečenie prípravy a ponuky decentralizovaných školiacich aktivít a podujatí so zameraním na zlepšenie riadiacich schopností vykonávacích orgánov a ich vedúcich predstaviteľov.

Správne riadenie musí zostať hlavnou otázkou a centrom pozornosti, je preto potrebné venovať určitú pozornosť primeranému pokrytiu obsahu teritoriálnej spolupráce (napr. problémy a možnosti rozvoja, ktorým sa možno najlepšie venovať prostredníctvom teritoriálnej spolupráce, príprava strategických projektov v oblasti nadnárodnej spolupráce, vytváranie vhodných ukazovateľov, a pod.) na rozdiel od príliš úzkeho zamerania na techniky riadenia programov a projektov.

Preto je potrebné vytvoriť vhodné väzby na sieťové programy ESPON a URBACT, a taktiež venovať pozornosť tematickým sieťam a platformám spolupráce, ktoré pôsobia v oblasti vedecko-technického rozvoja, dopravy, energetickej efektívnosti, telekomunikácií, ochrany životného prostredia atď.

3.2.3 Zlepšovanie postupov a nástrojov na dosiahnutie vysokej úrovne kvality

Na preklenutie rozdielov medzi zodpovednosťou za finančnú kontrolu na národnej úrovni a vykonávaním nadnárodných programov podporuje program INTERACT II rozvoj a použitie spoločných nástrojov a postupov spolupráce. Keďže je potrebné objasnenie právnych záležitostí, program INTERACT II prispieva k hľadaniu trvaloudržateľných právnych a administratívnych riešení pre cezhraničné, ako aj nadnárodné a interregionálne štruktúry spolupráce a k podpore európskych zoskupení územnej spolupráce (EZÚS) na základe nariadenia Rady ES č. 1082/2006.

Zvláštnou výzvou pre program INTERACT II je koordinácia nástroja predvstupovej pomoci (IPA) a programov územnej spolupráce v rámci cieľa Európska teritoriálna spolupráca a úspešné riadenie prechodu od programov zameraných na vonkajšie hranice k programom uskutočňovaným na vnútorných hraniciach. Na úspešné zvládnutie tejto úlohy bude potrebné vytvoriť pevné väzby spolupráce a pracovné vzťahy s Generálnym riaditeľstvom pre rozšírenie a Úradom pre spoluprácu EuropeAid. Existuje však aj dedičstvo rozličných administratívnych postupov predchádzajúcich nástrojov vonkajšej politiky, ako sú napríklad PHARE, MEDA a TACIS, na jednej strane a EFRR na strane druhej.

Tieto rozdiely je potrebné identifikovať a porozumieť im a až potom ich možno transformovať na spoločný prístup.

Implementácia cieľa Európska teritoriálna spolupráca je rozdelená do troch rozdielných zameraní. Keďže program INTERACT II je určený spoločne pre všetky zamerania, prispieva k vnútornej spojitosti tohto nového cieľa ako celku a zlepšuje možnosti využitia synergických efektov. Znamená to, že zároveň aj rešpektuje rozdiely, ako aj rozličné potreby, ktorým sa je potrebné venovať individuálne.

Program INTERACT II preto môže podstatne prispieť k zlepšeniu efektívnosti a kvality vykonávania programov v rámci európskej teritoriálnej spolupráce.

3.2.4 Rozširovanie prístupov správneho riadenia

Program INTERACT II rozširuje príklady vynikajúcich postupov orgánom riadenia programov v rámci cieľov „Konvergencia“ a „Konkurencieschopnosť a zamestnanosť“ v súvislosti s oblasťou teritoriálnej spolupráce v rámci týchto všeobecných programov.

Program vytvára aj prepojenia na inštitucionálne siete so zameraním na zdokonaľovanie poznatkov a postupov v územných politikách v Európe (ESPON, URBACT, Rural Observatory (vidiecke observatórium) fondu EAFRD), pričom ich možno uviesť do praxe najmä prostredníctvom:

- vzájomnej výmeny informácií, pravidelných okrúhlych stolov a výmen na strategickej a prevádzkovej úrovni;
- prepojení na webových lokalitách a vzájomnej výmeny odkazov na podujatia, publikácie a pod.;
- rozširovania významných výsledkov inovatívnych a na budúcnosť zameraných stratégií;
- poskytovania platforiem na výmenu informácií medzi tvorcami programov, vlastníkmi projektov a pod. v otázkach správneho riadenia a strategického smerovania;
- príspevky k štúdiám alebo ich spoločné vypracovanie (ESPON);
- spoločné konferencie, pracovné stretnutia a semináre venované spoločným otázkam (URBACT, ESPON, Rural Observatory, ciele „Konvergencia“ a „Konkurencieschopnosť a zamestnanosť“);
- vzájomné využívanie expertných kapacít v oblasti poradenských služieb a pri tvorbe nástrojov.

Program INTERACT II okrem toho vytvára priestor sieťovej spolupráce na integrovanie aktérov a subjektov, ktoré sa podieľajú na susedských politikách na vonkajších hraniciach (ENPI).

3.3 GLOBÁLNE CIELE

Poslaním programu INTERACT II je podpora európskej teritoriálnej spolupráce spolufinancovanej z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v programovom období 2007-2013 prostredníctvom poskytovania služieb cieľovým skupinám so zameraním na:

- zabezpečenie a zvyšovanie efektívnosti¹¹ a účinnosti¹² programov a projektov teritoriálnej spolupráce, ktoré súvisia s konkrétnymi geografickými alebo tematickými oblasťami;

¹¹ Efektívnosť označuje pomer aktivity ku vstupným zdrojom.

¹² Rozsah, v akom program uskutočnil požadované zmeny alebo splnil ciele a zámery prostredníctvom poskytnutých služieb.

- prispievane ku kvalite¹³ a rozvoju know-how v oblasti cezhraničnej, nadnárodnej a interregionálnej spolupráce v členských štátoch EÚ a pridružených krajinách Nórska a Švajčiarsku.

3.4 SKUPINY INTERVENCIÍ

3.4.1. INFORMAČNÉ ZDROJE

Zdroje majú umožňovať prístup k informáciám a poznatkom, ako aj nástrojom s pridanou hodnotou a referenčným materiálom, ku ktorým budú mať prístup cieľové skupiny programu INTERACT II. Príprava zdrojov vyžaduje investície v podobe získania, kompletizácie, usporiadania, analýzy a poskytovania informácií, ktoré sú relevantné pre všetkých aktérov v oblasti teritoriálnej spolupráce. Medzi výstupy v tejto oblasti patria štúdie, prieskumy, príručky, zverejnené školiace materiály a správy z konferencií, ako aj internetové zdroje, napríklad elektronické diskusné fóra alebo databázy s podporou vyhľadávania informácií. Aktivity súvisia s nasledujúcimi operačnými cieľmi:

- **databáza poznatkov;**
- **nástroje.**

3.4.2. SPOLUPRÁCA

Interakcia medzi cieľovými skupinami a ďalšími aktérmi v oblasti teritoriálnej spolupráce bude organizovaná rozličnými spôsobmi vrátane konferencií, školení, podujatí, poskytovania poradenských služieb a vytvárania sietí.

Konkrétne aktivity v rámci tejto skupiny súvisia s nasledujúcimi operačnými cieľmi:

- **koordinácia siete;**
- **výmena a prenos.**

3.4.3. ŠÍRENIE OBSAHU A PUBLICITA

Aktivity zamerané na propagáciu a informovanie o programe INTERACT a jeho službách sú nevyhnutné na vytvorenie povedomia o programe a zvýšenie záujmu a účasti na jeho aktivitách. Medzi výstupy patria okrem iného webová lokalita, rozširovanie vytvorených dokumentov, napríklad nástrojov s pridanou hodnotou a referenčných materiálov, a propagačné aktivity, napríklad tlačové konferencie, prezentácie a pod.

3.4.4. RIADENIE KVALITY

Dôsledné riadenie kvality zabezpečuje koherentnosť, užitočnosť a použiteľnosť všetkých druhov služieb a produktov poskytovaných v rámci programu INTERACT II, ako aj komunikačných tokov, štrukturálnych postupov a podporných procesov.

¹³ Kvalita znamená dodržiavanie požiadaviek. Zabezpečenie kvality možno definovať ako podrobný proces, v rámci ktorého sa vykonáva hodnotenie, zdokonaľovanie, overovanie a potvrdzovanie kvality produktov.

Riadenie kvality má vnútorný aj vonkajší rozmer. Po prvé, súvisí so všetkými procesmi v rámci a medzi jednotkami, ktoré tvoria riadiaci systém programu INTERACT (vnútorné riadenie kvality). Po druhé, súvisí s obsahom, t. j. všetkými produktmi a službami, ktoré sa poskytujú cieľovým skupinám a s prostredím programu (vonkajšie riadenie kvality).

Predpokladá sa vytvorenie skupiny pre zabezpečenie kvality (Quality Group) na úrovni programu a systému spätnej väzby medzi cieľovými skupinami a riadiacim systémom. Skupina pre zabezpečenie kvality sa zameriava na oba aspekty riadenia kvality, pričom je zrejmé, že počiatočný bod v tejto oblasti predstavuje vnútorné riadenie kvality. Konkrétne úlohy tejto skupiny sa stanovujú v rámci viacročného pracovného programu.

4. PROGRAMOVÉ PRIORITY A HLAVNÉ PRVKY PRACOVNÉHO PROGRAMU

Primárnym zdrojom a hlavným účelom programu INTERACT II sú ľudia, ktorí sa podieľajú na európskej teritoriálnej spolupráci.

Jeho pracovný program preto musí rešpektovať prístup orientovaný na napĺňanie požiadaviek (dopytu). Nejedná sa o jednorazový proces, ale o činnosť, ktorá by sa mala stať súčasťou štandardného riadiaceho systému a zahŕňať priebežné posudzovanie potrieb a hodnotenie poskytnutých služieb.

4.1 PRIORITY

Štruktúra programu INTERACT II vychádza z dvoch priorít: - Priorita 1: Príprava a poskytovanie služieb - Priorita 2: Technická pomoc

PRIORITA 1: PRÍPRAVA A POSKYTOVANIE SLUŽIEB

Priorita 1 sa venuje tvorbe obsahu a poskytovaniu a rozširovaniu služieb a produktov založených na najlepších postupoch, poznatkoch a skúsenostiach aktérov v oblasti teritoriálnej spolupráce. Jej súčasťou sú aj podporné aktivity, príprava nástrojov, riadenie kvality, ako aj zdokonaľovanie rozširujúcej sa siete cieľových skupín a iných aktérov v oblasti teritoriálnej spolupráce, ktorí môžu aktívne prispievať k procesu tvorby a zdieľania poznatkov.

Na určenie štruktúry tejto priority sú nasledujúce konkrétne aktivity, ktoré sú relevantné v rámci projektu INTERACT II, zhrnuté do štyroch skupín intervencií a rozdelené na jednotlivé operačné ciele:

Skupina intervencií 1: INFORMAČNÉ ZDROJE	
Operačný cieľ: Databáza poznatkov	Operačný cieľ: Nástroje
Vytvorenie a udržiavanie praktickej, komplexnej a jednoducho prístupnej databázy poznatkov v oblasti teritoriálnej spolupráce a súvisiacich otázok.	Zabezpečenie jednoducho použiteľných príručiek a materiálov, ako aj príkladov overených postupov pri uskutočňovaní teritoriálnej spolupráce.
Aktivity:	Aktivity:

<ul style="list-style-type: none"> - identifikovať príklady správneho riadenia v oblasti teritoriálnej spolupráce, aby bol možný prenos týchto poznatkov a pripravené ich rozširovanie, - pripraviť databázy a nástroje založené na informačných a komunikačných technológiách (IKT) (napr. nástroj <i>livelink</i>) na podporu správy poznatkov, vzdelávania a šírenia produktov programu INTERACT II na všetkých úrovniach, - vytvoriť a udržiavať v aktualizovanom stave informácie o trendoch a aktivitách v oblasti európskej regionálnej spolupráce, - uskutočňovať aplikované a doplnkové štúdie a analýzy s cieľom dosiahnuť všeobecné porozumenie úspešným postupom a neustále zlepšovanie ich praktickej realizácie. 	<ul style="list-style-type: none"> - pripraviť a overiť nástroje a postupy na uskutočňovanie územnej spolupráce, - podporovať vznik prínosných postupov a prizývať cieľové skupiny, aby aktívne prispeli k vytváraniu nástrojov, napríklad v rámci overovacích skupín alebo pilotných iniciatív.
--	--

Skupina intervencií 2: SPOLUPRÁCA

Operačný cieľ: Koordinácia siete

Vytvorenie, riadenie a usmerňovanie činnosti siete cieľových skupín/prispievateľov programu INTERACT a zintenzívnenie sieťových väzieb s externými partnermi a inštitúciami, ktoré sa podieľajú na európskej teritoriálnej spolupráci alebo o ňu majú záujem.

Aktivity:

- spravovať sieť cieľových skupín programu INTERACT v dvoch úrovniach: celá sieť programu INTERACT a regionálne siete definované na základe ich príslušnosti ku konkrétnym kontaktným bodom programu INTERACT, ktoré im majú poskytovať podporu,
- podporovať tematické siete so zameraním na špecifické oblasti kompetencií: napr. finančné hospodárenie, hodnotenie a pod.

Operačný cieľ: Výmena a prenos

Zdokonalenie fyzickej výmeny, vzájomného vzdelávania a prenosu know-how medzi inštitúciami, orgánmi a osobami, ktoré sa priamo podieľajú na uskutočňovaní programov a projektov teritoriálnej spolupráce na základe cieľa Európska teritoriálna spolupráca a nástroja IPA.

Aktivity:

- organizovať a podporovať konferencie, semináre a pracovné stretnutia,
- ponúkať školiace kurzy na základe stanovených potrieb,
- ponúkať poradenské služby na požiadanie,
- informovať zainteresovanú verejnosť o územnej spolupráci v rámci EÚ.

Skupina intervencií 3: ŠÍRENIE OBSAHU A PUBLICITA
Operačný cieľ: Šírenie obsahu a publicita
Rozširovanie produktov a služieb programu INTERACT v rámci cieľových skupín vo veľkom rozsahu a všeobecné informovanie všetkých zainteresovaných aktérov o úspechoch programu.
Aktivity:
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť z webovej lokality programu INTERACT užitočný portál pre otázky európskej teritoriálnej spolupráce a posilniť jeho informačnú hodnotu pre všetky cieľové skupiny programu INTERACT, všetkých zainteresovaných aktérov a externých návštevníkov, - rozširovať produkty a nástroje a dopĺňať ponuky a podujatia zverejnené na webovej lokalite propagačnými materiálmi (sady materiálov, plagáty a pod.).

Skupina intervencií 4: RIADENIE KVALITY
Operačný cieľ: Riadenie kvality
Stanovenie a uplatňovanie dôsledného riadenia kvality zabezpečujúceho koherentnosť, užitočnosť a použiteľnosť všetkých druhov služieb a produktov poskytovaných v rámci programu INTERACT II, ako aj komunikačných tokov, kompetenčných uzlov a samotného podporného procesu.
Aktivity:
<ul style="list-style-type: none"> - stanoviť a zverejniť štandardy kvality pre všetky produkty a služby programu INTERACT a činnosti uskutočňované v mene programu INTERACT na základe zmluvných vzťahov, - stanoviť mechanizmy pre vlastné hodnotenie a neustále zlepšovanie kvality spolu s cieľovými skupinami, - udržiavať vysokú úroveň individuálnych a tímových schopností pracovníkov programu INTERACT prostredníctvom vhodných ponúk školení, - investovať do riadenia kvality obsahu.

PRIORITA 2: TECHNICKÁ POMOC

Operačný cieľ: Technická pomoc

Podľa článku 46 nariadenia ES č. 1083/2006 technická pomoc slúži na uskutočňovanie príprav, riadenia, hodnotenia, informovania a kontroly v rámci operačných programov spolu s činnosťami na posilnenie administratívnej kapacity pri implementácii fondov. Výška rozpočtu je obmedzená na 6 % celkového príspevku z EFRR.

Technickú pomoc vykonáva najmä sekretariát programu INTERACT na základe poverenia riadiaceho orgánu. Na zaistenie efektívnej správy programu sa v rámci technickej pomoci vykonávajú nasledujúce aktivity:

Riadiace aktivity:

- aktivity súvisiace s prípravou, hodnotením a finančnou implementáciou pomoci;
- aktivity zahŕňajúce zasadnutia monitorovacieho výboru a podriadených výborov v súvislosti s intervenciami.

Monitorovacie a hodnotiace aktivity:

- prevádzka počítačového systému na monitorovanie, správu, podporu a hodnotenie programov (priebežné systematické zaznamenávanie vecného vykonávania programov na základe finančných a iných ukazovateľov ich vykonávania);
- príprava a vykonávanie hodnotení.

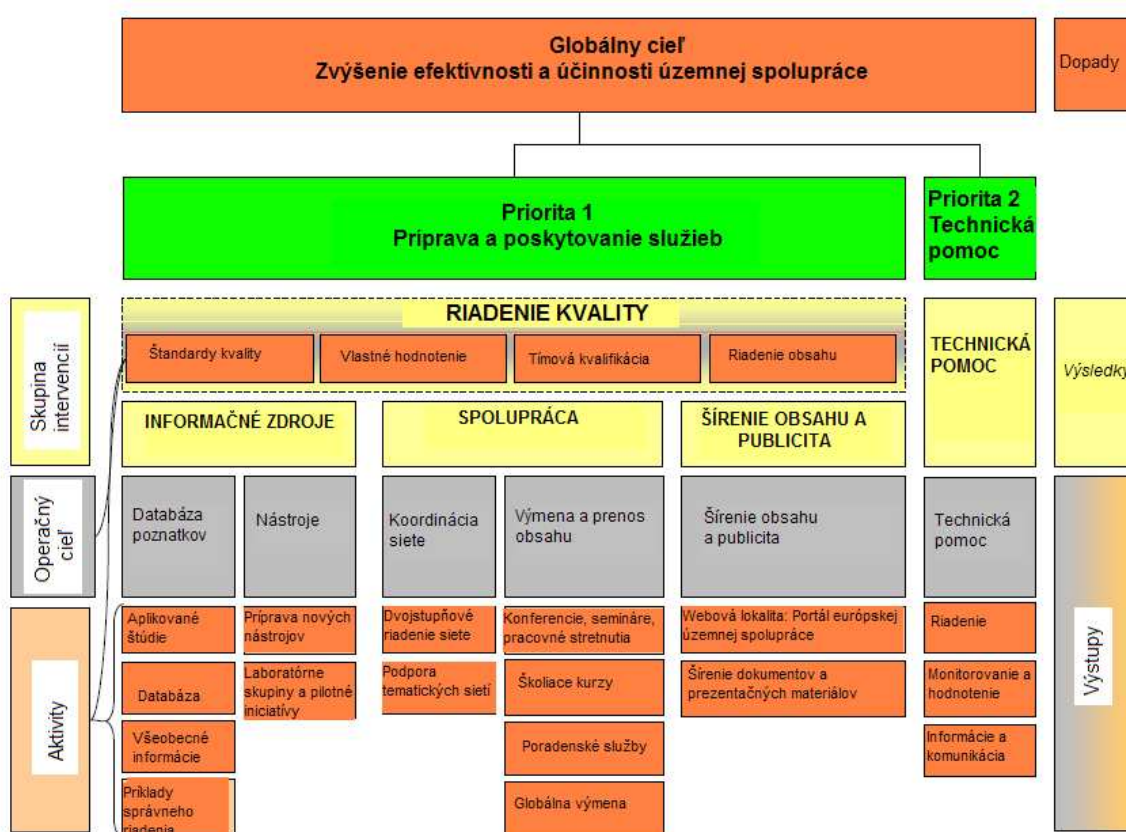
Informačné aktivity:

- aktivity podľa časti II (Informácie a komunikácie) vykonávacieho predpisu;

Audit:

- Audity a kontroly činností na mieste sa budú organizovať oddelene od riadenia programu.

Prehľad 3: Štruktúra cieľov programu INTERACT II

Aby bolo možné zabezpečiť priebežné posudzovanie potrieb a rámec na trvalý rozvoj a adaptáciu služieb poskytovaných v rámci programu INTERACT II, programové priority tohto programu musia poskytovať rámec, na základe ktorého sa určia skupiny intervencií, ako aj konkrétne aktivity, ktoré sa v rámci programu majú poskytovať. Tieto aktivity sú podrobnejšie rozpracované vo **viacročnom pracovnom programe (MWP)**, ktorý je potrebné vypracovať do šiestich mesiacov od schválenia programu INTERACT II Európskou komisiou. V rámci viacročného pracovného programu sa na začiatku každého kalendárneho roka vypracujú **ročné plány práce (AWP)**, ktorých cieľom je čo najlepšie sa prispôbiť potrebám cieľových skupín. Aj tieto ročné plány práce sa vypracovávajú ako jednotné dokumenty pre celý riadiaci systém programu INTERACT II.

4.2 ODÔVODNENIE PROGRAMU INTERACT II A ZVOLENÝCH SKUPÍN INTERVENCIÍ

Správne riadenie je nevyhnutným predpokladom na dosiahnutie cieľa „výraznejšej integrácie územia Únie vo všetkých jeho rozmeroch“, ktorý je uvedený v Strategických usmerneniach Európskeho spoločenstva o kohézii¹⁴.

Spolupráca inštitúcií z viacerých členských štátov medzi sebou a taktiež so susednými krajinami predstavujú veľmi zložitú úlohu, ktorá kladie špecifické nároky na oblasť správneho riadenia.

Program INTERACT II je nástrojom na zvýšenie účinnosti a zlepšenie dopadu cieľa Európska teritoriálna spolupráca. Keďže v súčasnosti prebieha inovácia tohto cieľa z hľadiska jeho významu a vyčlenených rozpočtových zdrojov, kľúčovou úlohou sa stáva správna implementácia programov v rámci toho cieľa, ako aj vytvorenie trvaloudržateľných schopností verejných činiteľov, regionálnych aktérov zo súkromného aj neziskového sektora, ako aj európskych inštitúcií, ktorých cieľom je posilňovať sociálnu a ekonomickú kohéziu a konkurencieschopnosť, pričom pri napĺňaní tejto úlohy je hlavným nástrojom program INTERACT II.

S cieľom uskutočniť zmenu zamerania Lisabonskej stratégie Európska rada vyzýva na „zlepšenie riadenia na úrovni Európskej únie aj na národnej úrovni na základe:

- nového partnerstva s členskými štátmi: na zvýšenie miery vlastníctva zo strany členských štátov objasnenie úloh a potvrdenie úlohy Komisie ako tzv. „facilitátora“ podporujúceho vývoj v oblasti verejnej politiky v členských štátoch;
- na dosiahnutie zjednodušenia: v oblasti stanovenia priorít verejnej politiky, na základe integrovaných usmernení, zracionalizovania postupov a výkazníctva, prostredníctvom jedného integrovaného národného reformného programu.“¹⁵

¹⁴ Kapitola 3.4 dokumentu: Cohesion Policy in Support of Growth and Jobs: Community Strategic Guidelines 2007 – 2013. Oznámenie Komisie, 5.7.2005, COM (2005) 0299, Brusel.

¹⁵ „Working together for growth and jobs. Next steps in implementing the revised Lisbon strategy. (Spoluprácou za rast a pracovné miesta: budúce činnosti pri implementácii revidovanej Lisabonskej stratégie)“, pracovný dokument vypracovaný pracovníkmi Komisie, Brusel, 29.4.2005, SEC (2005) 622/2.

Zvolené priority predstavujú flexibilný a jednoduchý spôsob na naplnenie poslania programu INTERACT II.

4.3 KOMPLEMENTÁRNOSŤ A SÚLAD S POLITIKAMI A PRAVIDLAMI PRE ŠTÁTNU POMOC SPOLOČENSTVA

Prostredníctvom implementácie programu INTERACT sa venuje pozornosť aj potrebe vzájomného dopĺňania sa s politikami Spoločenstva. Program INTERACT II je v prvom rade riadiacim a koordinačným nástrojom v oblasti teritoriálnej spolupráce.

Všetky aktivity sú navrhnuté a implementované v úzkej spolupráci s príslušnými riadiacimi orgánmi a službami Komisie.

Program INTERACT II vytvára aj špecifické mechanizmy spolupráce s nasledujúcimi programami, iniciatívami a súvisiacimi činnosťami financovanými zo strany EÚ:

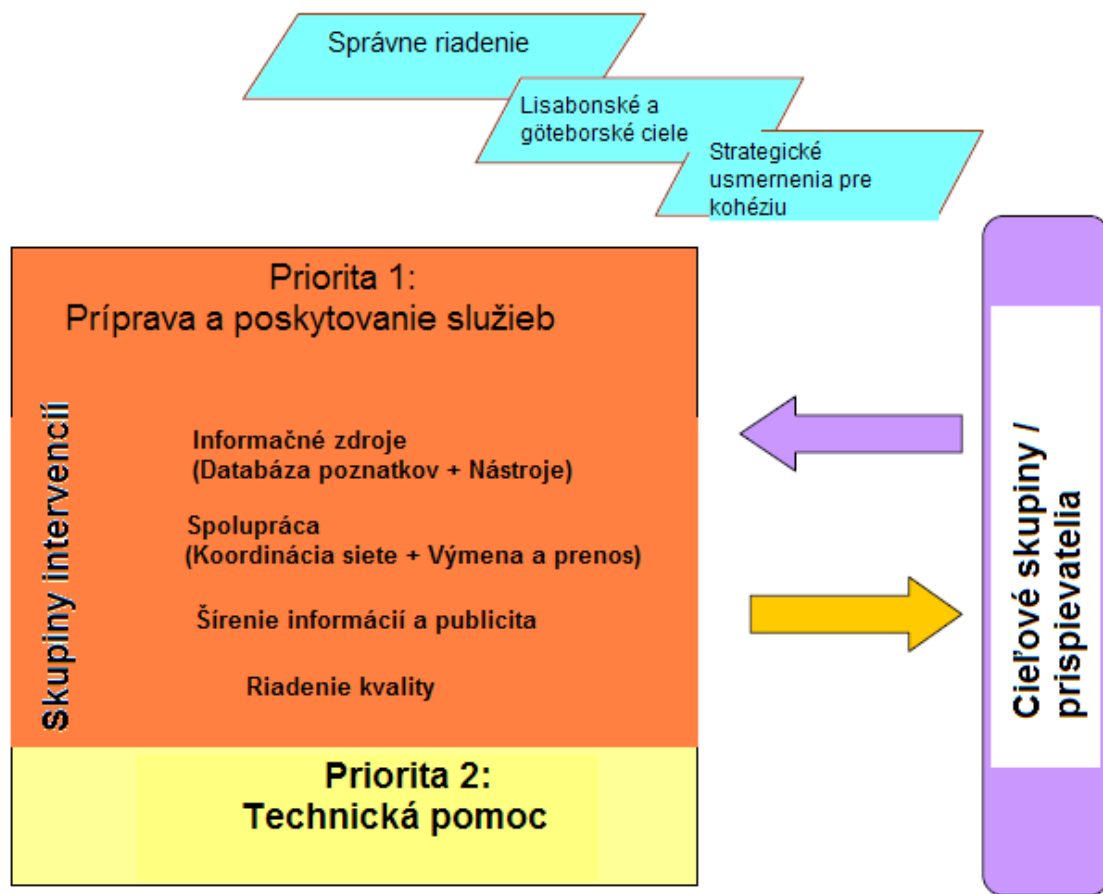
- v súvislosti s komunikáciou a informáciami všeobecne: všetky príslušné aktivity Generálneho riaditeľstva pre regionálnu politiku, najmä tie, ktoré sa týkajú teritoriálnej spolupráce;
- v súvislosti s mestským rozvojom: Európska sieť mestského rozvoja financovaná z fondu EAFRD, v súvislosti s rozširovaním: nástroj predvstupovej pomoci (IPA) Generálneho riaditeľstva pre rozšírenie;
- v súvislosti s vedecko-technickým rozvojom a informačnými a komunikačnými technológiami (IKT) sa program INTERACT II zameriava na spoluprácu s Generálnym riaditeľstvom pre komunikáciu a Generálnym riaditeľstvom pre informačnú spoločnosť a usiluje sa nadväznosť na niektoré z iniciatív týchto generálnych riaditeľstiev (napr. „i2010“¹⁶ alebo e Europe 2005).

Špecifická spolupráca sa okrem toho vytvorí v súvislosti so susediacimi krajinami: nástroj ENPI financovaný Generálnym riaditeľstvom pre vonkajšie vzťahy.

V súvislosti s článkom 87.1 Zmluvy o Európskej únii sa na základe tohto programu neposkytuje štátna pomoc.

Prehľad 4: INTERACT II – vzdelávací nástroj v oblasti správneho riadenia pre Európu

¹⁶ „i2010“ (Európska informačná spoločnosť v roku 2010), iniciatíva poskytujúca integrovaný prístup k informačnej spoločnosti a audiovizuálnym politikám v EÚ, jej súčasťou je regulácia, výskum a uplatňovanie a podpora kultúrnej rôznorodosti.

5. REALIZÁCIA PROGRAMU

5.1 PRÁVNÝ ZÁKLAD

Právny základ pre riadenie, monitorovanie a kontrolu programu je stanovený v nariadení Rady ES č. 1080/2006.

Podľa článku 14, bodu 1 nariadenia Rady ES č. 1080/2006 členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na operačnom programe, „určia jeden **riadiaci orgán**, jeden **certifikačný orgán** a jeden **orgán auditu**, pričom orgán auditu sa nachádza v členskom štáte riadiaceho orgánu. Certifikačný orgán prijíma platby od Komisie a v zásade poukazuje tieto platby vedúcemu prijímateľovi.

Riadiaci orgán vytvorí po porade s členskými štátmi zastúpenými v oblasti programu **spoločný technický sekretariát**. Tento sekretariát pomáha riadiacemu orgánu, monitorovaciemu výboru a v prípade potreby aj orgánu auditu pri vykonávaní ich príslušných úloh.“ Podľa článku 63 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 „členský štát po dohode s riadiacim orgánom zriadi **monitorovací výbor** pre každý operačný program.“ V súvislosti s „prvostupňovou“ finančnou kontrolou článok 16 nariadenia ES č. 1080/2006 stanovuje, že

„každý členský štát vymenuje **kontrolórov** zodpovedných za overovanie zákonnosti a riadnosti výdavkov, ktoré deklarujú jednotliví prijímatelia“, pričom s druhostupňovou kontrolou, za ktorú zodpovedá orgán auditu, súvisí článok 14, odsek 2 nariadenia Rady ES č. 1080/2006 stanovujúci, že „orgánu auditu operačného programu pomáha **skupina audítorov**, v ktorej je zástupca každého členského štátu zúčastneného na operačnom programe.“ V súvislosti s programom INTERACT II sa požiadavky finančnej kontroly podľa nariadenia Rady ES č. 1080/2006 vzťahujú len na členské štáty, v ktorých sa nachádzajú prijímateľské inštitúcie: riadiaci orgán, sekretariát programu INTERACT a kontaktné body programu INTERACT.

5.2 IMPLEMENTAČNÁ STRATÉGIA PROGRAMU INTERACT II

Vzhľadom na skúsenosti z programu INTERACT I a výsledky strednodobého hodnotenia (kapitola 2) patrí pri riadení prechodu medzi programom INTERACT I a INTERACT II medzi hlavné úlohy:

- posilniť organizačné jadro a zracionalizovať riadiace a vykonávacie orgány v rámci viacročného pracovného programu;
- vytvoriť klientské systémy v sieťovom type prostredia;
- zabezpečiť priamejšie a rýchlejšie komunikačné väzby medzi riadiacimi a vykonávacími orgánmi a cieľovými skupinami v rámci celej Európy a vo všetkých zameraniach.

Tieto úlohy sú zohľadnené v návrhu implementačnej štruktúry programu INTERACT II, ktorá je zracionalizovaná a navrhnutá tak, aby umožňovala logickú organizáciu poskytovania služieb v členských štátoch EÚ v rovnakej kvalite bez ohľadu na miesto ich poskytovania.

Bude preto potrebná presnejšia definícia a oddelenie úloh a funkcií rozličných prvkov implementačnej štruktúry na základe nasledujúcich princípov:

- monitorovací výbor predstavuje spoločný mechanizmus dohľadu a riadenia;
- posilnenie a presnejšie zameranie kľúčových riadiacich a koordinačných funkcií sekretariátu programu INTERACT;
- obmedzenie počtu decentralizovaných kontaktných bodov programu INTERACT a posilnenie ich úlohy ako integrálnej súčasť spoločnej organizácie poskytujúcej služby, s regionálnym zameraním a spoločnou ponukou služieb.

Počas vykonávania programu INTERACT I sa ukázalo, že práve úzka spolupráca medzi vedením programu a jeho zákazníkmi a aktérmi bola mimoriadne významná pre úspech programu.

Program INTERACT II by preto mal:

- aj naďalej byť uskutočňovaný na základe požiadaviek (dopytu) a reagovať na potreby koncových používateľov: každoročne by sa preto malo uskutočňovať programovanie na úrovni opatrení;

- byť vykonávaný v úzkej spolupráci s národnými koordinátormi cieľa Európska teritoriálna spolupráca a s Európskou komisiou.

Je potrebné vyhľadávať synergické efekty medzi troma sieťovými programami INTERACT, ESPON a URBACT, ako aj programom interregionálnej spolupráce („INTERREG IVC“) prostredníctvom veľkej miery koordinácie pri príprave ročných plánov práce (sieťové programy) a pravidelného poskytovania informácií o aktivitách a výsledkoch dosiahnutých v ostatných programov jednotlivým monitorovacím výborom. Úzka spolupráca sa predpokladá aj pri všetkých technických záležitostiach vykonávania programov.

5.3 PREHLAD RIADIACEJ ŠTRUKTÚRY

5.3.1 ÚLOHY ORGÁNOV POVERENÝCH RIADENÍM A VYKONÁVANÍM PROGRAMU INTERACT II

V súlade so zákonnými požiadavkami sú hlavnými subjektmi a orgánmi zodpovednými za riadenie programu

- **monitorovací výbor;**
- **riadiaci orgán;**
- **certifikačný orgán;**
- **orgán auditu.**

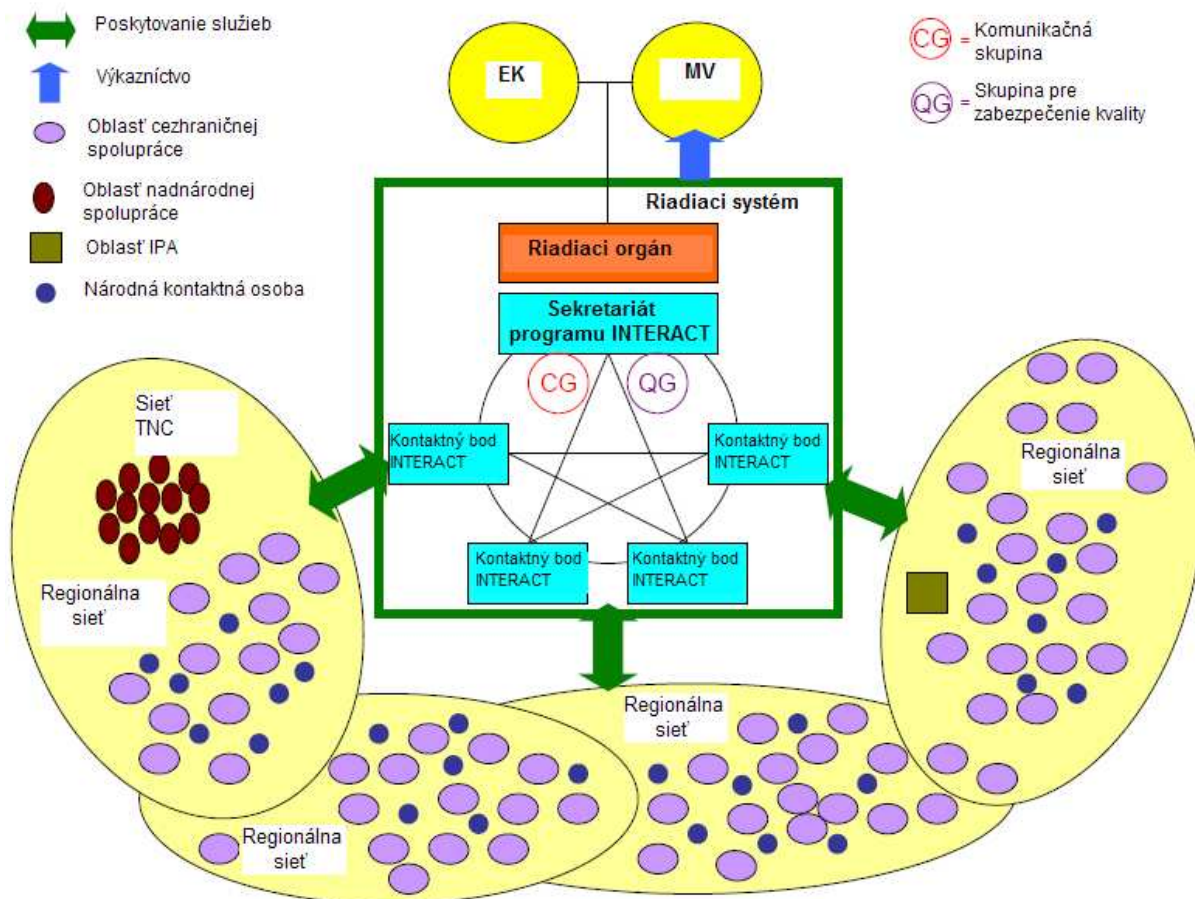
Riadiaci orgán po dohode s monitorovacím výborom:

- vytvorí **spoločný technický sekretariát**, ďalej označovaný ako **sekretariát programu INTERACT (IS)**, ktorý zohráva podstatnú úlohu pri riadení programu a tvorbe obsahu;
- vstúpi do zmluvného vzťahu s **decentralizovanými vykonávacími orgánmi**, ďalej označovanými ako **kontaktné body programu INTERACT (IP)**, ktoré zabezpečujú vlastnú realizáciu programu v prospech cieľových skupín (regionálne siete, sieť nadnárodnej spolupráce).

Medzi riadiacim orgánom, sekretariátom programu INTERACT a kontaktnými bodmi programu INTERACT budú existovať silné organizačné väzby v súvislosti so spoločnou prípravou a implementáciou viacročného pracovného programu a ročných plánov práce.

Vyššie uvedené orgány spoločne tvoria riadiaci systém programu INTERACT II. Členské štáty majú okrem toho možnosť vytvárať národné kontaktné body.

Prehľad 5: Riadiaca a implementačná štruktúra programu INTERACT II

V súvislosti s článkom 71 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 najneskôr do 12 mesiacov od schválenia programu je potrebné vypracovať a predložiť Komisii podrobný opis riadiacich a kontrolných systémov vzťahujúcich sa najmä na organizáciu a postupy riadiacich a certifikačných orgánov a sprostredkovateľských orgánov, ako aj orgánu auditu a všetkých ostatných orgánov, ktoré vykonávajú audit pod jeho vedením.

Monitorovací výbor

Podľa článku 63 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 a článku 14, odseku 3 nariadenia Rady ES č. 1080/2006 sa monitorovací výbor vytvorí pre každý operačný program do troch mesiacov od dátumu oznámenia o schválení operačného programu, pričom ako v prípade nadnárodných programov členské štáty vymenujú predstaviteľov, ktorí budú členmi monitorovacieho výboru.

Všeobecnou úlohou monitorovacieho výboru je dohliadať na kvalitu a účinnosť vykonávania programu. Monitorovací výbor bude okrem toho aj naďalej vykonávať riadiace funkcie pri výbere operácií, hoci v programe INTERACT II nebudú otvorené výzvy na predkladanie projektov v rámci programu INTERACT. V súvislosti s programom INTERACT II budú „operácie“ znamenať viacročný pracovný program a ročné plány práce vykonávacích orgánov programu INTERACT II.

Monitorovací výbor (MV) bude zložený z predstaviteľov jednotlivých členských štátov a pridružených nečlenských krajín – Nórska a Švajčiarska. Nominuje ich každý členský

štát podľa svojich konštitučných a organizačných požiadaviek. Do monitorovacieho výboru sa odporúča nominovať národných koordinátorov cieľa Európska teritoriálna spolupráca. Podľa článku 64, odseku 2 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 sa Komisia zúčastňuje na práci monitorovacieho výboru v poradnej funkcii. Poradnými členmi budú okrem toho predstavitelia riadiaceho orgánu, sekretariátu programu INTERACT a kontaktných bodov programu INTERACT. Predstavitelia susediacich krajín, ktoré využívajú podporu nástroja IPA, budú prizvaní ako pozorovatelia. Môžu sa stať plnoprávnymi členmi v prípade, že sa finančne podieľajú na programe.

Monitorovací výbor okrem toho môže na svoje zasadnutia prizvať ďalšie orgány alebo osoby (expertov alebo výskumné skupiny podieľajúce sa na štúdiách iniciovaných v rámci programu INTERACT II).

Podľa článku 65 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 monitorovací výbor zodpovedá za nasledujúce úlohy:

Vykonávanie programu

- zväží a schváli viacročné pracovné programy a ročné plány práce sekretariátu a kontaktných bodov programu INTERACT;
- môže navrhnúť riadiacemu orgánu akúkoľvek revíziu alebo preskúmanie operačného programu, ktoré by mohlo umožniť dosiahnuť ciele štrukturálnych fondov uvedené v článku 3 nariadenia Rady ES č. 1080/2006 alebo zlepšiť jeho riadenie vrátane finančného hospodárenia;
- schvaľuje postupy, ktoré sa majú uskutočniť, alebo odpoveď Komisií po výročnom posúdení programu zo strany riadiaceho orgánu a Európskej komisie;
- schvaľuje použitie fondov technickej pomoci;
- schvaľuje komunikačný plán programu, ktorý má uskutočniť sekretariát programu INTERACT.

Monitorovanie, hodnotenie, výkazníctvo

- na základe dokumentov, ktoré predloží riadiaci orgán, pravidelne skúma pokrok v dosahovaní konkrétnych cieľov operačného programu;
- skúma výsledky vykonávania, najmä dosahovanie cieľov stanovených pre každú prioritnú os v prípade sekretariátu a kontaktných bodov programu INTERACT a hodnotenia uvedené v článku 48 ods. 3 nariadenia Rady ES č. 1083/2006;
- dostáva informácie o výročnej kontrolnej správe a všetkých dôležitých pripomienkach, ktoré môže Komisia vzniesť po preskúmaní tejto správy;
- zväží a schváli výročné a záverečné správy o vykonávaní podľa článku 67 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 pred ich predložením Európskej komisii;
- monitoruje vykonávanie programu INTERACT II na základe finančných správ riadiaceho systému (riadiaceho orgánu, sekretariátu a kontaktných bodov programu INTERACT).

Pridelenie finančných zdrojov

- rozhoduje o pridelení finančných zdrojov pre operácie stanovené vo viacročnom pracovnom programe a ročných plánoch práce;
- zväží a schváli akýkoľvek návrh na zmenu a doplnenie obsahu rozhodnutia Komisie o príspevku z fondov.

Organizačné usporiadanie

- Monitorovací výbor zasadá aspoň raz ročne. Rozhodovanie v monitorovacom výbore sa uskutočňuje na základe zhody jeho členov, pričom každý delegovaný člen má jeden hlas, pokiaľ nie je v rokovacom poriadku stanovené inak. V prípade potreby možno pri rozhodovaní postupovať aj písomnou formou. Na prvom zasadnutí monitorovací výbor stanoví rokovací poriadok, ktorého súčasťou je príslušné organizačné usporiadanie, pričom je potrebné venovať pozornosť efektívnymi pracovným štruktúram.
- Členov monitorovacieho výboru vymenujú príslušné orgány a inštitúcie do troch mesiacov od schválenia operačného programu. V prípade nečlenských krajín je účasť v monitorovacom výbore založená na písomnom vyjadrení záujmu.
- Pred prvým zasadnutím monitorovacieho výboru členské štáty vymenujú na základe dohody predsedu monitorovacieho výboru na obdobie určené rokovacím poriadkom.
- Vo všeobecnosti platí, že cestovné náklady predstaviteľov členských štátov v monitorovacom výbore nie je možné spolufinancovať. Vo výnimočných prípadoch možno refundovať cestovné náklady predstaviteľov susediacich krajín (po predchádzajúcom oznámení a na základe rozhodnutia predsedu).
- Pracovným jazykom programu INTERACT II je anglický jazyk. V prípade písomných výsledkov/výstupov programu INTERACT môže monitorovací výbor rozhodnúť o ich preklade na základe dostupných finančných prostriedkov a času potrebného na preklad.
- Monitorovací výbor môže rozhodnúť o vytvorení ďalších poradných skupín alebo o inom organizačnom usporiadaní na podporu efektívneho vykonávania programu.

Riadiaci orgán

Členské štáty zapojené do programu INTERACT II vymenovali nasledujúcu inštitúciu ako riadiaci orgán, ktorý má konať v ich mene, podľa článku 59 nariadenia Rady ES č. 1083/2006

**Austrian Federal Chancellery (Úrad spolkového kancelára Rakúskej republiky),
Division IV/4 Coordination – Spatial Planning and Regional Policy
Ballhausplatz 2
A-1014 Viedeň
Telefón: +431-53115-2910
Fax: +431-53115-2180
E-Mail: iv4@bka.gv.at.**

V zmysle článku 60, bodov a-k nariadenia Rady ES č. 1083/2006 a článku 15 nariadenia Rady ES č. 1080/2006 je riadiaci orgán zodpovedný za efektívnosť a účinnosť riadenia a vykonávania operačného programu v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia. V rámci toho zodpovedá aj za vzájomnú previazanosť a koordináciu programu.

Aby mohol riadiaci orgán vykonávať tieto úlohy v oblastiach, v ktorých nemožno uplatniť národnú jurisdikciu, podpisujú sa príslušné právne dokumenty so všetkými zúčastnenými členskými štátmi. V nich bude stanovené rozdelenie činností na nadnárodnej a národnej úrovni a rozdelenie úloh a povinností riadiaceho orgánu, členských štátov a v prípade potreby aj prijímateľov v súvislosti s platobnými postupmi, monitorovaním, finančnou kontrolou a zmluvnými záväzkami.

Riadiaci orgán zodpovedá najmä za:

Vykonávanie, dodržiavanie pravidiel a koherenciu programu INTERACT II

- zabezpečenie celkovej koherencie a plnenia programu;
- zabezpečenie koherencie a koordinácie aktivít vykonávaných v rámci programu;
- usmerňovanie práce monitorovacieho výboru a príprava a uskutočňovanie jeho strategických rozhodnutí;
- úpravu programu na základe požiadavky monitorovacieho výboru;
- vytvorenie systému pre spracovanie a distribúciu informácií o celom programe príslušným inštitúciám a orgánom v oblasti teritoriálnej spolupráce (v úzkej spolupráci s monitorovacím výborom);
- aktívnu podporu zapojenia krajín v predvstupovom štádiu a iných krajín oprávnených na využitie nástroja predvstupovej pomoci (IPA).

Uzatváranie zmlúv a podmienky finančnej kontroly

- zabezpečí vytvorenie vhodného kontrolného systému v súlade s článkom 16 nariadenia Rady ES č. 1080/2006 a uchovávanie záznamov o uskutočnených postupoch (*audit trail*);
- zabezpečí, aby riadiaci systém vhodne umožňoval finančné výkazníctvo (monitorovanie) a riadne finančné riadenia (kontrolu) a poskytovanie týchto údajov monitorovaciemu výboru;
- zabezpečí efektívny systém vnútornej finančnej kontroly;
- vstúpi do zmluvného vzťahu a dohliada na činnosť sekretariátu programu INTERACT;
- vstúpi do zmluvného vzťahu a dohliada na činnosť kontaktných bodov programu INTERACT.

Výkazníctvo, hodnotenie

- organizuje proces hodnotenia programu;
- zostavuje a po schválení monitorovacím výborom predkladá výročnú a záverečnú správu o vykonávaní Komisii.

Certifikačný orgán

Funkciu certifikačného orgánu podľa článku 61 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 a článku 14, odseku 1 nariadenia č. 1080/2006 bude vykonávať nasledujúca inštitúcia:

ERP-Fonds

Ungargasse 37,

A-1031 Viedeň

E-Mail: monitoring2007-2013@erp-fonds.at

Tel.: +43-1-50175-446

Fax: +43-1-50175-494

Certifikovanie výkazov predbežných a konečných výdavkov uvedené v článku 61, odseku b nariadenia Rady ES č. 1083/2006 vykoná osoba v rámci certifikačného orgánu, ktorá je funkčne a personálne nezávislá od služieb, ktorými sa schvaľujú žiadosti o platbu.

Certifikačný orgán zodpovedá za:

- riadenie zdrojov EFRR a národných príspevkov;
- zostavenie certifikovaných výkazov výdavkov a žiadostí o platbu a za ich predloženie Európskej komisii;

- príjem platieb od Komisie;
- príjem národných ex-ante príspevkov;
- monitorovanie záväzkov a platieb na úrovni programu;
- monitorovanie finančného vykonávania programu;
- poukazovanie platieb zdrojov EFRR a národného spolufinancovania prijímateľom v súlade s článkom 80 nariadenia Rady ES č. 1083/2006;
- zabezpečenie, aby sa akákoľvek suma vyplatená v dôsledku nezrovnalosti vymohla od prijímateľa v súlade s článkom 17 nariadenia Rady ES č. 1080/2006.

Príspevok EFRR ako aj príspevok z národného ex-ante spolufinancovania sa vyplatí na jeden účet v mene certifikačného orgánu.

Orgán auditu

Funkciu orgánu auditu podľa článku 62 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 bude vykonávať nasledujúca inštitúcia:

**Austrian Federal Chancellery,
Division IV/3 Ballhausplatz 2
A- 1014 Viedeň
Telefón: +431-53115-2908
Fax: +431-53115-4134
E-Mail: iv3@bka.gv.at**

Orgán auditu zodpovedá za zabezpečenie, aby sa vykonávali audity s cieľom preveriť účinné fungovanie systému riadenia a kontroly operačného programu. V prípade programu INTERACT II orgánu auditu pomáha **skupina audítorov** podľa článku 14, odseku 2 nariadenia Rady ES č. 1080/2006, v ktorej je zástupca každého členského štátu, v ktorom sa nachádza prijímateľ programu INTERACT.

Orgán auditu za pomoci skupiny audítorov zodpovedá za:

- rozhodovanie o stratégii auditu operačného programu;
- zabezpečenie, aby sa audity uskutočňovali v súlade s medzinárodne uznávanými audítorskými štandardmi;
- predloženie výročnej kontrolnej správy, ktorá obsahuje nálezy vykonaných auditov, Európskej komisii;
- vydanie stanoviska o tom, či systém riadenia a kontroly funguje dostatočne účinne na to, aby poskytol primeranú záruku, že výkazy výdavkov, ktoré sa predkladajú Komisii sú správne.

Sekretariát programu INTERACT

Bez toho, aby bola dotknutá celková zodpovednosť riadiaceho orgánu podľa článku 60 nariadenia Rady ES č. 1083/2006, bude riadiacemu orgánu poskytovať podporu spoločný technický sekretariát pod názvom sekretariát programu INTERACT pri uskutočňovaní úloh v zmysle článku 14, odseku 1 nariadenia č. 1080/06. Sekretariát programu INTERACT sa nachádza vo Viedni, pričom v zmluvnom vzťahu s ním je riadiaci orgán, ktorý dohliada na jeho činnosť.

Úlohy sekretariátu programu INTERACT prekračujú funkcie technických sekretariátov v programoch financovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja: vzhľadom na špecifickú podstatu programu INTERACT II bude sekretariát programu INTERACT pracovať okrem poskytovania funkcií technickej podpory aj ako vykonávací orgán. Sekretariát programu INTERACT bude pracovať ako koordinátor riadiaceho systému a v rámci svojej funkcie informovať, uľahčovať, umožňovať a koordinovať vykonávacie štruktúry programu INTERACT II.

Medzi úlohy sekretariátu programu INTERACT patrí:

Funkcie technického riadenia (Priorita 2):

- podporovať riadiaci orgán a v prípade potreby orgán auditu príp. skupinu audítorov pri vykonávaní ich úloh;
- podporovať monitorovací výbor pri vykonávaní jeho úloh (organizácia zasadnutí, zostavovanie zápisníc, a pod.);
- pripravovať a vykonávať operatívne rozhodnutia monitorovacieho výboru;
- koordinovať, spolupracovať a sledovať pokrok v činnosti kontaktných bodov programu INTERACT prostredníctvom zhromažďovania tematických správ, monitorovania výstupov a finančného vykonávania;
- zostavovať výročné a záverečné správy o vykonávaní programu;
- poskytovať informácie a zabezpečovať publicitu o programe a jeho operáciách.

Operatívne funkcie pre vykonávanie programu (Priorita 1)

- koordinovať a podieľať sa na príprave viacročného pracovného programu a ročných plánov práce;
- koordinovať prípravu operácií pre prioritu 1 spolu s kontaktnými bodmi programu INTERACT;
- pracovať ako vykonávací orgán najmä pre funkcie zabezpečujúce vnútorné služby programu a otázky horizontálneho zamerania, napr. správa informácií a poznatkov, komunikačná stratégia a vzťahy s verejnosťou, a pod.;
- viesť strategickú koordináciu v rámci komunikačnej skupiny a riadenie kvality v rámci skupiny pre zabezpečenie kvality;
- riadiť vývoj a implementáciu komunikačného systému programu INTERACT;
- udržiavať kontakty s vykonávacími orgánmi, Európskou komisiou a inými programami teritoriálnej spolupráce podľa článku 6, odsekov 1-3 nariadenia Rady ES č. 1080/2006;
- spolupracovať s organizáciami, inštitúciami a sieťami, ktoré súvisia s cieľmi programu.

V súvislosti s kapitolou 5.6 môže sekretariát programu INTERACT poskytovať služby aj štruktúrami na podporu nástroja ENPI na základe špecifických zmluvných vzťahov s Európskou komisiou (Generálne riaditeľstvo pre vonkajšie vzťahy/ Úrad pre spoluprácu EuropeAid). Ďalšie podrobnosti budú uvedené vo viacročnom pracovnom programe.

Kontaktné body programu INTERACT

Úlohou programu INTERACT II je na jednej strane zefektívniť systém poskytovania služieb a na strane druhej sa usilovať o kontinuitu a účinnosť pri poskytovaní služieb a komunikácii. Na základe skúseností programu INTERACT I budú spolu existovať štyri

kontaktné body programu INTERACT. Zachovávajú sa kontaktné body programu INTERACT vo Valencii (Španielsko), Viborgu (Dánsko) a Viedni (Rakúsko), pričom sa vytvorí ďalší kontaktný bod v Turku (Fínsko), ktorý už pracoval ako vysunuté pracovisko viedenského kontaktného bodu počas programu INTERACT I.

Kontaktné body programu INTERACT budú aj naďalej súčasťou verejných inštitúcií ako pri programe INTERACT I.

Riadiaci orgán programu INTERACT II uzatvorí nové zmluvné dohody s právnymi zástupcom hostiteľskej inštitúcie, ktorá pôsobí ako **prijímateľ** v zmysle článku 2, odseku 4 nariadenia Rady ES č. 1083/2006.

Ako prijímatelia tieto inštitúcie:

- podpisujú zmluvu s riadiacim orgánom programu INTERACT;
- poverujú príslušný kontaktný bod programu INTERACT vykonávaním operácií, v prípade, ak túto funkciu nezabezpečujú sami;
- prijímajú financovanie z EFRR a národné spolufinancovanie (na základe princípu ex-ante) od certifikačného orgánu;
- zabezpečujú správne použitie príspevkov z EFRR a národných príspevkov a správne platobné postupy v etape vykonávania;
- prijímajú všetky potrebné opatrenia pre finančnú kontrolu podľa článku 16 nariadenia č. 7851/2006;
- vykonávajú výber pracovníkov kontaktného bodu programu INTERACT a uzatvárajú s nimi zmluvy v úzkej spolupráci so sekretariátom programu INTERACT. Počet a zloženie pracovníkov bude riadne posúdené a stanovené vo viacročnom pracovnom programe (pozrite nižšie);
- informujú riadiaci orgán a sekretariát programu INTERACT o relevantných otázkach.

Decentralizované kontaktné body programu INTERACT budú poskytovať cieľovým skupinám služby popísané v kapitole 4.1. Tieto kontaktné body budú mať preto pridelený vlastný ročný rozpočet a budú obsadené potrebným počtom pracovníkov s vhodným odborným a kvalifikačným zázemím. Budú sa podieľať na príprave viacročného pracovného programu a pripravovať vlastnú časť ročných plánov práce v spolupráci so sekretariátom programu INTERACT.

Budú priamo pridelené k **regionálnej sieti zahŕňajúcej cezhraničné programy v určitej geografickej oblasti**. Regionálne siete predstavujú podmnožiny celkovej siete cieľových skupín/prispievateľov. Každý z kontaktných bodov programu INTERACT sa bude pri poskytovaní služieb zameriavať na cieľovú skupinu v rámci „jeho“ geografickej oblasti/regionálnej siete a bude zodpovedať za pravidelné posudzovanie jej potrieb (napr. pozrite národné kontaktné orgány/osoby - siete), pričom o spôsobe napĺňania týchto potrieb sa rozhodne v úzkej a efektívnej koordinácii so všetkými kontaktnými bodmi a sekretariátom programu INTERACT. Regionálne siete predstavujú kľúčových klientov jednotlivých kontaktných bodov programu INTERACT, ktoré sú pre ne miestom prvého kontaktu, ak chcú získať určité prínosy alebo prispieť do siete.

Správne definovaný a vedený systém spätnej väzby má zahŕňať cieľové skupiny a zabezpečiť relevantnosť ponúkaných služieb. Kontaktný bod bude takisto zodpovedať za kvalitu, vyváženosť a konzistentnosť služieb poskytovaných v rámci programu INTERACT

v danej oblasti. Priradenie regionálnych sietí k jednotlivým kontaktným bodom programu INTERACT bude definované vo viacročnom pracovnom programe.

Vzhľadom na ich špecifický charakter budú **nadnárodné programy, interregionálne programy a nástroj IPA priradené jednému kontaktnému bodu programu INTERACT, ktorý bude monitorovací výbor považovať za najvhodnejší.**

Znamená to, že kontaktné body programu INTERACT zohrávajú dvojité úlohu v zmysle maticovej organizácie:

- všetky kontaktné body programu INTERACT poskytujú všetky produkty a služby vytvorené v rámci riadiaceho systému, s rovnakou kvalitou a prispôbené geografickej oblasti príslušnej regionálnej siete;
- každý z kontaktných bodov môže byť zároveň poverený individuálnymi úlohami súvisiacimi s konkrétnym typom programu (nadnárodný, interregionálny, IPA).

Stanovenie úloh jednotlivým kontaktným bodom bude uvedené vo viacročnom pracovnom programe.

Kontaktné body programu INTERACT budú zároveň slúžiť ako miesta prvého kontaktu pre aktérov, ktorí sa nachádzajú v určitej geografickej oblasti alebo patria ku konkrétnemu typu programu (nadnárodné programy, interregionálna spolupráca, IPA). Toto rozdelenie nevylučuje možnosť poskytovania služieb kontaktnými bodmi programu INTERACT aj mimo ich oblasti alebo témy zamerania podľa aktuálnych potrieb a tak, aby boli najlepšie využité špecifické odborné skúsenosti kontaktného bodu. Táto flexibilita bude posudzovaná prípad od prípadu, aby viedla k lepšej výmene poznatkov a širším príležitostiam na sieťovú spoluprácu všetkých zúčastnených aktérov. V každom prípade sú všetky služby poskytované v rámci programu INTERACT II určené na prospech všetkých priamych adresátov a všetkých členských štátov.

Národné kontaktné osoby

Každý členský štát, pridružená krajina, ktorá nie je členom, alebo krajina spadajúca pod nástroj IPA má právo vymenovať jednu osobu ako národnú kontaktnú osobu (**NKO**). Národná kontaktná osoba zohráva významnú úlohu ako sprostredkovateľ informácií medzi príslušným štátom a riadiacim systémom programu INTERACT a naopak. Kontaktné osoby sa budú usilovať o vytvorenie silných väzieb na národné kontaktné body, ktoré môžu v danom štáte existovať pre iné programy štrukturálnych fondov. Sieť národných kontaktných osôb slúži ako zdroj spätnej väzby a pomáha identifikovať a lokalizovať potreby.

Predpokladá sa, že národné kontaktné osoby by mohli mať dosah na širšiu skupinu príjemcov vo svojich krajinách než samotné kontaktné body programu.

Za výber národných kontaktných osôb zodpovedajú jednotlivé členské štáty. Podľa národných postupov a požiadaviek je ich úlohou vybrať jednu inštitúciu a hlavnú osobu zaoberajúcu sa a zodpovedajúcu za oblasť teritoriálnej spolupráce v členskom štáte. Na zabezpečenie jednoduchých komunikačných väzieb sa odporúča nominovať národnú kontaktnú osobu z rovnakej inštitúcie alebo organizačnej jednotky ako predstaviteľa monitorovacieho výboru. Národná kontaktná osoba by mala vykonávať túto úlohu dlhšie

obdobie, aby bola zabezpečená kontinuita. Celý zoznam národných kontaktných osôb zostavený na základe výberu členských štátov formálne potvrdí monitorovací výbor. Keďže náklady súvisiace s národnými kontaktnými osobami budú musieť pokrývať členské štáty, budú im prideliť úlohy z nasledujúceho zoznamu príkladov, ktoré považujú pre ne za najvýznamnejšie a najužitočnejšie:

Šírenie informácií na národnej úrovni:

- všeobecné informácie o programe;
- oznámenia podujatí, výberové konania, a pod.;

Podpora pri vytváraní a vývoji obsahu:

- identifikácia tém z hľadiska národných záujmov;
- vstupy na prípravu viacročného pracovného programu a ročných plánov práce;
- spätná väzba v súvislosti s aktivitami, štúdiami a konferenciami organizovanými kontaktnými bodmi programu INTERACT;
- posúdenie špecifických otázok v rámci tém alebo oblastí v nadnárodnom kontexte (prípadne v zoskupeniach NKO);
- poskytovanie pomoci kontaktným bodom a sekretariátu programu INTERACT pri vyhľadávaní kontaktov na národnej úrovni a špecifických informácií o krajine;
- podpora kontroly kvality prostredníctvom overovania vzoriek produktov s cieľom zistiť výskyt chýb a možných dezinterpretácií z národného hľadiska;
- predkladanie návrhov na zlepšenie kvality vytváraných produktov, a pod.

Podpora pre šírenie a lokalizáciu obsahu:

- vstupy na prípravu informačnej a komunikačnej stratégie;
- preklad materiálov a realizovaných výstupov, nielen z lingvistického hľadiska, ale aj z hľadiska zrozumiteľnosti a použiteľnosti pre používateľov na národnej, regionálnej a miestnej úrovni;
- prenos výsledkov dosiahnutých v rámci programu INTERACT I pre širší rozsah inštitúcií a aktérov na národnej úrovni a podpora ich lokalizácie pre rozličné geografické oblasti a jazyky.

5.3.2 KOORDINÁCIA ČINNOSTÍ

Za koordináciu orgánov, ktoré sa podieľajú na vykonávaní programu INTERACT II, zodpovedá riadiaci orgán alebo na základe jeho poverenia sekretariát programu INTERACT.

Viacročný pracovný program

Sekretariát programu INTERACT v spolupráci s určenými kontaktnými bodmi programu INTERACT vypracuje jeden viacročný pracovný program vrátane finančného plánu na celé obdobie vykonávania programu (2007–2013) do 6 mesiacov od schválenia operačného programu Európskou komisiou. Viacročný pracovný program schvaľuje monitorovací výbor.

Ročné plány práce

Viacročný pracovný program bude podrobnejšie špecifikovaný v ročných plánoch práce a bude zahŕňať činnosti celého riadiaceho systému. Obsah, úlohy a rozpočet sú

každoročne stanovené pre sekretariát a jednotlivé kontaktné body programu INTERACT. Každý ročný plán práce schvaľuje monitorovací výbor.

Komunikačná skupina

Strategickú koherentnosť pri vykonávaní programu zabezpečuje komunikačná skupina, ktorá existovala aj v rámci programu INTERACT I. Je zložená zo zodpovedných vedúcich pracovníkov pracovných tímov riadiaceho orgánu, sekretariátu programu INTERACT a kontaktných bodov programu INTERACT. V rámci programu INTERACT II bude obnovená činnosť komunikačnej skupiny na plnenie strategickejších funkcií pri koordinovanom rozvoji programu a poskytovaní služieb. Komunikačná skupina sa môže obrátiť na Európsku komisiu a požiadať ju o návrhy ku konkrétnym otázkam.

Skupina pre zabezpečenie kvality

Skupina pre zabezpečenie kvality, ktorá je novou súčasťou programu INTERACT II, bude zabezpečovať dôsledné riadenie kvality v rámci vnútornej koordinácie programu a poskytovania služieb navonok. Bude sa zameriavať na zabezpečenie a zlepšenie spoločných štandardov kvality v rámci riadiaceho systému, ako aj na vzťahy s cieľovými skupinami. Skupina bude zložená v nominovaných manažérov pre otázky kvality z každého kontaktného bodu programu INTERACT a manažéra pre otázky kvality so sídlom na sekretariáte programu.

Na požiadanie sa môžu na jej činnosti zúčastniť aj externí experti. Je zrejmé, že riadenie kvality bude predstavovať všeobecnú úlohu pre každého pracovníka v uvedených subjektoch, odporúča sa však nominovať v každom subjekte jednu osobu zodpovednú za vedenie v tejto oblasti. Za koordináciu skupiny pre zabezpečenie kvality zodpovedá sekretariát programu INTERACT. Skupina bude v úzkom kontakte s Európskou komisiou.

5.4 SPOLUPRÁCA SO SUSEDIACIMI NEČLENSKÝMI KRAJINAMI

Kľúčovým záujmom programu INTERACT je podpora aktívnej účasti susediacich krajín Nórska a Švajčiarska.

Program INTERACT II sa má stať jedným z nástrojov na prezentáciu a prenos komplexného know-how v oblasti teritoriálnej spolupráce aj pre krajiny so záujmom o túto problematiku.

Susediace krajiny so záujmom o program INTERACT majú možnosť písomne vyjadriť záujem o spoluprácu. V takom prípade:

- budú prizvané, aby sa zúčastňovali ako pozorovatelia na zasadnutiach monitorovacieho výboru (na pozvanie predsedu);
- budú informované o priebehu prác, t. j. budú im poskytnuté všetky dokumenty zostavené a prijaté monitorovacím a riadiacim výborom.

Nórsko a Švajčiarsko sa stanú pridruženými krajinami a plnoprávnymi členmi monitorovacieho výboru v prípade, že sa budú finančne spolupodieľať na programe.

5.5 SPOLUPRÁCA S KRAJINAMI IPA

Keďže predvstupová pomoc v oblasti spolupráce medzi potenciálne kandidátskymi krajinami a členskými štátmi EÚ sa bude viac zameriavať na možnosti v rámci cieľa Európska teritoriálna spolupráca, program INTERACT II bude poskytovať komplexné služby pre všetky členské štáty podieľajúce sa na programoch IPA. Nečlenské štáty, ktoré sú partnermi v programoch IPA, majú možnosť zúčastňovať sa na činnosti programu INTERACT v zmysle kapitoly 5.4.

5.6 SPOLUPRÁCA V RÁMCI NÁSTROJA EURÓPSKEHO SUSEDSTVA A PARTNERSTVA (ENPI)

Úrad pre spoluprácu EuropeAid zodpovedá za programy cezhraničnej spolupráce v rámci nástroja ENPI. Tieto programy sa budú vykonávať na základe pravidiel stanovených v nariadení, ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia zriaďujúce nástroj európskeho susedstva a partnerstva (ENPI). S cieľom dosiahnuť čo najlepšie využitie zdrojov a harmonizáciu operačných a štrukturálnych funkcií pre riadenie územnej spolupráce medzi iniciatívou INTERREG a nástrojom ENPI poskytne Generálne riaditeľstvo pre vonkajšie vzťahy a Úrad pre spoluprácu EuropeAid finančné prostriedky pre program INTERACT II na zabezpečenie služieb poskytovaných partnerom v rámci nástroja ENPI.

Tento postup sa vykoná na základe vzájomnej dohody medzi Generálnym riaditeľstvom pre vonkajšie vzťahy a Úradom pre spoluprácu EuropeAid a riadiacim orgánom programu INTERACT II. Tieto zdroje umožnia vytvorenie štruktúr v rámci nástroja ENPI, ktoré budú prepojené so štruktúrami a komunikačnými tokmi programu INTERACT.

5.7 FINANČNÉ HOSPODÁRENIE A KONTROLA

Kontrolné činnosti podľa článku 16 nariadenia Rady ES č. 1080/2006 sa vykonávajú na národnej úrovni vrátane kontroly finančných prostriedkov z národných zdrojov a zdrojov EÚ v rámci národných rámcov, a preto za ne zodpovedajú jednotlivé členské štáty. V prípade programu INTERACT II sa tieto druhy povinností v oblasti finančného hospodárenia a kontroly vzťahujú len na tie členské štáty, v ktorých sa nachádzajú prijímatelia programu INTERACT II. Na tento účel vymenuje každý členský štát kontrolórov zodpovedných za overovanie zákonnosti a riadnosti výdavkov, ktoré deklarujú jednotliví prijímatelia zúčastnení na operácii. Každý členský štát zabezpečí, aby mohli kontrolóri výdavky overiť v rámci lehoty troch mesiacov.

Tieto ustanovenia majú zabezpečiť, že riadiaci a certifikačný orgán je schopný zaistiť vykonanie programu a prostriedky zo zdrojov Spoločenstva a národného spolufinancovania sú využité efektívne a správne a pomoc je spravovaná v súlade so všetkými príslušnými predpismi Spoločenstva a princípmi riadneho finančného hospodárenia. Členské štáty, v ktorých sa nachádzajú prijímatelia, poskytnú riadiacemu orgánu podrobný popis vytvorených systémov finančnej kontroly.

Ďalšie podrobnosti budú stanovené v popise systémov riadenia a kontroly podľa článku 71 nariadenia Rady ES č. 1083/2006.

5.8 MONITOROVANIE, VÝKAZNÍCTVO A HODNOTENIE

5.8.1 Monitorovanie

Riadiaci orgán a monitorovací výbor zabezpečuje kvalitu vykonávania programu INTERACT II. Vykonávajú monitorovanie vzhľadom na finančné ukazovatele a rámec ukazovateľov uvedený v kapitole 7. Vzhľadom na charakter a zameranie programu INTERACT II bude potrebné vytvoriť obmedzenú skupinu súhrnných ukazovateľov, ktoré vyjadrujú všeobecné ciele programu (napr. rozsiahle šírenie know-how, motivácia potenciálnych aktérov, zlepšenie a vývoj nadnárodných nástrojov riadenia, a pod.). Zber príslušných údajov zabezpečuje sekretariát programu INTERACT s podporou kontaktných bodov programu. Tieto informácie predstavujú základ pravidelných vstupov pre strategickú diskusiu na úrovni programu.

Monitorovací systém bude spĺňať požiadavky podľa článku 65 až 68 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 v rozsahu, v akom sa vzťahujú na tento špecifický program. Informácie z monitorovania predstavujú významný základ pre priebežné hodnotenie.

5.8.2. Výročné a záverečné správy o vykonávaní a výročná kontrolná správa

Riadiaci orgán predkladá výročné správy a záverečnú správu o vykonávaní monitorovaciemu výboru na posúdenie a schválenie pred odoslaním Komisii podľa článku 67 nariadenia Rady ES č. 1083/2006. Okrem toho monitorovací výbor dostáva informáciu o výročnej kontrolnej správe od orgánu auditu podľa článku 62, odseku 1, písmeno d, bod (i).

Tieto správy predstavujú ďalší základ pre hodnotenie dosiahnutých úspechov programu.

5.8.3 Hodnotenie

Predbežné hodnotenie podľa článku 48, odseku 2 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 sa uskutočnilo spolu s procesom prípravy operačného programu (pozrite kapitolu 9).

Priebežné a usmerňujúce hodnotenie počas vykonávania programu môže byť nariadené riadiacim orgánom na základe rozhodnutia monitorovacieho výboru. Zameriavalo by sa najmä na kvalitatívne kategórie s cieľom prispieť k posúdeniu dopadov programu INTERACT II. V súvislosti s hodnotením sú dôležité nasledujúce kategórie:

- konzistentnosť riadenia kvality vrátane akceptácie a používania odporúčaných postupov a nástrojov;
- geografická vyváženosť operácií a vzťahov s klientmi;
- stupeň participácie všetkých relevantných aktérov;
- kapacita a funkčnosť regionálnych sietí a stupeň aktívnej participácie cieľových skupín/prispievateľov;
- úroveň povedomia zahŕňajúca viaceré zamerania: prenos a využívanie know-how získaného v rámci troch zameraní územnej spolupráce;
- šírenie užitočných a účinných postupov riadenia v rámci riadiacich orgánov teritoriálnej spolupráce;
- kvalita spolupráce s nástrojom IPA a participácia relevantných aktérov z kandidátskych krajín;

- dosah a dopad sieťových aktivít na susediace krajiny, iné programy, multilaterálne organizácie a vedeckú komunitu zaoberajúcu sa otázkami územného rozvoja.

Následné hodnotenie sa uskutoční v súlade s ustanoveniami článku 48, odseku 3 nariadenia Rady ES č. 1083/2006.

5.9 POPIS DOHODY O VÝMENE ÚDAJOV

Podľa článku 66, odseku 3 a článku 76, odseku 4 nariadenia Rady ES č. 1083/2006 sa výmena údajov medzi Komisiou a riadiacim systémom programu INTERACT uskutočňuje elektronickými prostriedkami. Použije sa preto počítačový systém na výmenu údajov vytvorený Európskou komisiou na základe časti 7 nariadenia Európskej komisie č. XXX/06 za predpokladu jeho kompatibility so špecifických charakterom programu INTERACT.

Ak nastane vyššia moc, a najmä ak nastane porucha počítačového systému na výmenu údajov alebo ak nie je k dispozícii trvalé spojenie, orgány určené na riadenie a vykonávanie programu INTERACT II zašlú požadované dokumenty Komisii v tlačenej podobe. Okamžite po odstránení príčiny vyššej moci budú príslušné dokumenty bezodkladne zaznamenané do počítačového systému na výmenu údajov.

6. KOMUNIKAČNÁ STRATÉGIA

6.1 ÚČEL KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE

Jadro programu INTERACT, ako špecifického podporného programu, spočíva vo vytváraní vedomostných a komunikačných sietí, proaktívnom šírení informácií a zabezpečovaní platforiem, ktoré podporujú výmenu skúseností.

Riadiaci orgán zodpovedá za prípravu komunikačnej stratégie ako integrálnej súčasti vykonávania programu. Túto funkciu v jeho mene zabezpečí sekretariát programu INTERACT v spolupráci s Európskou komisiou a kontaktnými bodmi programu INTERACT.

Vďaka jedinečnej štruktúre a zameraniu programu INTERACT II a skutočnosti, že komunikácia predstavuje jadro aktivít programu INTERACT je pravdepodobné, že komunikačná stratégia bude v svojej podstate zložitejšia v porovnaní s inými programami štrukturálnych fondov, z čoho následne vyplýva aj vyššia náročnosť budovania povedomia v širokej verejnosti.

Súčasťou komunikačnej stratégie budú požiadavky na informácie a publicitu¹⁷ ako aj implementácia štruktúr zameraných na komunikáciu v riadiacom systéme popísanom vyššie (napr. komunikačný skupina a skupiny pre zabezpečenie kvality) a príprava rozličných akčných plánov pre internú aj externú komunikáciu počas celého programovacieho obdobia. Stratégia bude zohľadňovať potrebu zodpovedného a flexibilného prístupu s pragmatickými modelmi implementácie.

¹⁷ Stanovené v nariadení č.1083/2006 a nariadení č. 1080/2006.

6.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Súčasťou komunikačnej stratégie programu INTERACT II bude komunikačný plán, na podporu ktorého budú zase slúžiť rozličné akčné plány (napríklad pripravené v rámci ročných plánov práce alebo na zasadnutiach komunikačnej skupiny). Úvodný komunikačný plán bude vytvorený najmä, avšak nie výhradne, s cieľom splniť požiadavky článku 69 nariadenia Rady ES č. 1083/2006.

Sekretariát programu INTERACT v mene riadiaceho orgánu pripraví komunikačný plán do štyroch mesiacov¹⁸ od prijatia programu INTERACT II a spolu s kontaktnými bodmi programu bude zodpovedať za jeho vykonávanie.

Komunikačný plán bude pokrývať prvky popísané v článku 2, odseku 2 nariadenia XX/2006¹⁹, poskytovať prehľad hlavných nástrojov a stratégií vytvorených pre program INTERACT I a ich integrácie do komunikačnej stratégie programu INTERACT II a poskytovať predbežné informácie o konkrétnych nástrojoch, opatreniach a stratégiách, ktoré majú byť vytvorené konkrétne pre program INTERACT II so zvýšeným zameraním na kontrolu kvality a mechanizmy spätnej väzby popísané v predchádzajúcich a nasledujúcich častiach.

Keďže komunikačný plán bude predložený Európskej komisii do štyroch mesiacov od prijatia programu INTERACT, je vhodné poukázať na tie aspekty komunikačného plánu, ktoré sa budú vykonávať krátko po prijatí operačného programu a pred overením kompatibility zo strany Európskej komisie. Sú to nasledovné aspekty:

- podpora spoločnej identity európskej teritoriálnej spolupráce:

Program INTERACT prispel k tvorbe spoločnej identity, je však potrebné jej ďalšie dopracovanie, aby boli na jednej strane zohľadnené zákonné požiadavky a na druhej strane vyjadrený upravený riadiaci systém.

- príprava webovej lokality programu INTERACT:

Existujúca webová lokalita programu INTERACT sa stala vstupnou bránou k informáciám o iniciatíve INTERREG. Je potrebný jej ďalší rozvoj na kvantitatívnej aj kvalitatívnej úrovni.

- informačná aktivita zameraná na spropagovanie spustenia operačného programu:

Hlavnú informačnú aktivitu bude organizovať sekretariát programu INTERACT v mene riadiaceho orgánu a v spolupráci s Európskou komisiou a kontaktnými bodmi programu INTERACT.

¹⁸ Pozrite článok 3 nariadenia č. XX/2006

¹⁹ Článok 2: Komunikačný plán obsahuje minimálne toto: a) ciele a cieľové skupiny; b) stratégiu a obsah opatrení v oblasti informovania a publicity, ktoré má prijať členský štát alebo riadiaci orgán, určené pre potenciálnych prijímateľov, prijímateľov a verejnosť, v súvislosti s pridanou hodnotou pomoci Spoločenstva na štátnej, regionálnej a miestnej úrovni; c) orientačný rozpočet na vykonanie plánu; d) administratívne oddelenia alebo orgány zodpovedné za vykonanie opatrení v oblasti informovania a publicity; e) návod na hodnotenie opatrení v oblasti informovania a publicity, pokiaľ ide o zviditeľnenie operačných programov a povedomia o nich a o úlohe, ktorú zohráva Spoločenstvo.

7. UKAZOVATELE PRE MONITOROVANIE A HODNOTENIE PROGRAMU

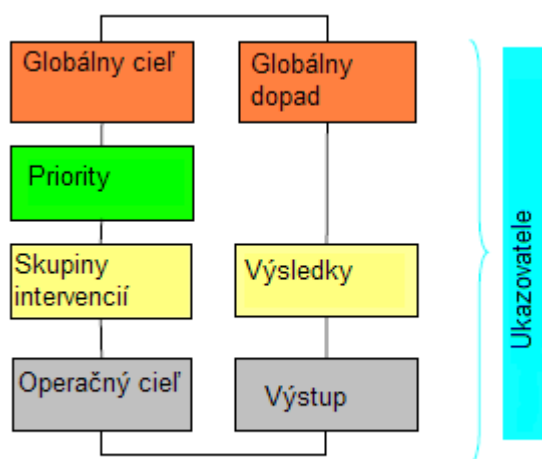
7.1 RÁMEC UKAZOVATEĽOV PRE PROGRAM INTERACT II

Monitorovanie a hodnotenie programu INTERACT II sa bude vykonávať na základe rámca ukazovateľov, ktorý bude stanovený na začiatku, avšak s možnosťou prispôbenia v priebehu programu tak, aby informačné toky zodpovedali skutočným požiadavkám v zmysle kontroly kvality, monitorovania dopadov a strategického riadenia programu.

V súvislosti so vzťahom medzi rámcom ukazovateľov a štruktúrou cieľov programu INTERACT II je v nasledujúcom prehľade 6 znázornené, že ukazovatele dopadov zodpovedajú úrovni globálnych cieľov, ukazovatele výsledkov zodpovedajú piatim skupinám intervencií: Zdroje, Spolupráca, Šírenie obsahu a publicita, Riadenie kvality a Technická pomoc, zatiaľ čo ukazovatele výstupov sa vzťahujú na úroveň skupín intervencií a súvisiacich aktivít.

Prehľad 6

Logické vzťahy medzi cieľmi, zámermi, výstupmi, výsledkami a dopadmi

Niektoré operácie vykonávané v rámci programu INTERACT II umožňujú kvantifikáciu (napr. počet návštevníkov webových lokalít, počet dní, ktoré účastníci strávili na školeniach, seminároch a pracovných stretnutiach, počet priamych získaných kontaktov, návštevy za účelom rozvoja projektov, a pod.). Tieto výstupy budú vopred (ex ante) kvantifikované s čo najväčším zameraním na ich dosiahnutie v rámci všeobecného pracovného programu riadiaceho systému. Táto kvantifikácia však neposkytne dostatočný obraz o všeobecných úspechoch programu INTERACT II. Prinesie najmä prehľad o potenciáli programu v rôznorodosti produktov a služieb, ako aj dosiahnutých cieľových skupín.

Z toho vyplýva, že činnosti monitorovania a hodnotenia budú musieť klásť dôraz na kvalitatívne aspekty, najmä v súvislosti s otázkou „nakolko a akým spôsobom je výstup programu účinne využívaný cieľovými skupinami?“ Ukazovatele dopadov majú navyše

výlučne kvalitatívny charakter. Budú hodnotené prostredníctvom pravidelných prieskumov, tzv. „fokusových“ skupín alebo strednodobého hodnotenia programu.

V priebehu strednodobého hodnotenia programu INTERACT I tím hodnotiteľov spolu s riadiacim orgánom, sekretariátom projektu INTERACT a ďalším expertom vypracovali a zdokonalili rámec ukazovateľov²⁰, ktorý je v súčasnosti úspešne implementovaný v programe INTERACT I. V súvislosti so skupinami intervencií program INTERACT II vychádza z ich logickej štruktúry a na jej základe vytvára rámec ukazovateľov pre tento program. Nie všetky definície však boli prevzaté bez zmeny. Niektoré museli byť prispôsobené, a preto sú použité v novej podobe, napríklad rozdiel medzi položkami „databáza poznatkov“ a „nástroje“ v rámci operačného cieľa „Zdroje“.

V rámci sa rozlišuje medzi **statickými a dynamickými ukazovateľmi**:

- **Statické ukazovatele** popisujú stabilné vlastnosti určitého subjektu programu INTERACT, napríklad geografický rozsah jeho činností. Získavajú sa len raz.
- **Dynamické ukazovatele** kvantifikujú akýkoľvek poskytovaný prvok v priebehu aktivít daného subjektu.

Cieľové hodnoty sa zhromažďujú na začiatku a dosiahnuté úspechy na konci iniciatívy. Tieto ukazovatele musia byť počas vykonávania programu pravidelne aktualizované.

Rámec ukazovateľov stanovuje zoznam ukazovateľov podľa skupín intervencií predpokladaných v tomto programe.

Podrobnejšia definícia ukazovateľov výstupov však bude vykonaná počas prípravy viacročného pracovného programu.

Od skupiny pre zabezpečenie kvality sa očakáva pravidelné posudzovanie platnosti a relevantnosti ukazovateľov a ich prispôbovanie požiadavkám účinného riadenia programu.

7.2 KONKRÉTNE VÝSTUPY A OČAKÁVANÉ VÝSLEDKY PRE JEDNOTLIVÉ SKUPINY INTERVENCIÍ

V rámci prvej etapy vytvárania ukazovateľov určuje nasledujúci prehľad 9 vzťahy medzi aktivitami uskutočnenými v piatich skupinách intervencií, ich konkrétnymi výstupmi a očakávanými výsledkami. Predpoklady, že určitý výstup povedie k očakávaným výsledkom a akým spôsobom sú uvedené v nákresoch monitorovania dopadov uvedených nižšie (prehľad 9a-e).

Prehľad 7: Priorita 1 s konkrétnymi výsledkami a výstupmi

Operačné ciele	Očakávané výsledky	Konkrétny výstup
ZDROJE		

²⁰ EPRC: Mid-Term Evaluation of the INTERACT 2002-06 Community Initiative Programme. Part II: Preparation of an Enhanced Indicator Framework. Júl 2005.

<p>Databáza poznatkov</p> <p>Vytvorenie a udržiavanie praktickej, komplexnej a jednoducho prístupnej databázy poznatkov v oblasti teritoriálnej spolupráce a súvisiacich otázok.</p> <p>Nástroje</p> <p>Zabezpečenie jednoducho použiteľných príručiek a materiálov, ako aj štandardných postupov pri uskutočňovaní územnej spolupráce.</p>	<p>Aplikované štúdie a prieskumy, webové databázy a tematické elektronické diskusné fóra poskytujú široké a tematicky špecifické poznatky o programoch, oblastiach, kľúčových aktéroch územnej spolupráce a o ich potrebách pri budovaní kapacít a inštitúcií a o celom súbore produktov a služieb programu INTERACT.</p> <p>Príklady modelov správneho riadenia v oblasti územnej spolupráce týkajúce sa rozličných tematických aspektov, ako aj sociálno-ekonomických, politických, inštitucionálnych a geografických oblastí sú vypracované, zdokumentované prípadovými štúdiami správnych postupov a posúdené a prediskutované zainteresovanými aktérmi.</p> <p>Nástroje riadenia programov a projektov a štandardné postupy sú neustále aktualizované, prispôbované, overované a sprístupňované aktérom v oblasti územnej spolupráce.</p>	<p>Štúdie a prieskumy</p> <p>Sady materiálov (zverejnené školiace kurzy, zborníky s konferencií a zbierky užitočných materiálov z programov územnej spolupráce)</p> <p>Webový zdroj: databáza s možnosťou vyhľadávania</p> <p>Bulletin</p> <p>Elektronické diskusné fóra</p> <p>Informačná služba (telefonická linka)</p> <p>Technické materiály o rozličných aspektoch správneho riadenia v oblasti teritoriálnej spolupráce, zdokumentované prípadovými štúdiami správnych postupov</p> <p>Príručky</p> <p>Jednoducho použiteľné a štandardizované nástroje a postupy pre riadenie a rozvoj cezhraničných, nadnárodných a medziregionálnych programov a projektov, rámec na podporu aktívneho zapájania sa do činnosti laboratórnych skupín a pilotných sietí</p>
---	--	---

SPOLUPRÁCA		
Koordinácia siete	Všetky kontaktné body	Riadiaci systém poskytuje

<p>Vytvorenie, riadenie a usmerňovanie činnosti siete cieľových skupín/prispievateľov programu INTERACT a zintenzívnenie sieťových väzieb s externými partnermi a inštitúciami, ktoré sa podieľajú na európskej teritoriálnej spolupráci alebo o ňu majú záujem.</p> <p>Výmena a prenos</p> <p>Zdokonalenie fyzickej výmeny, vzájomného vzdelávania a prenosu know-how medzi inštitúciami, orgánmi a osobami, ktoré sa priamo podieľajú na uskutočňovaní programov a projektov územnej spolupráce na základe cieľa Európska územná spolupráca a s asociovanými nečlenskými krajinami a krajinami IPA.</p>	<p>programu INTERACT ponúkajú a poskytujú kompletný rozsah produktov a služieb podľa potrieb cieľových skupín v príslušných oblastiach a s vysokou mierou spokojnosti týchto cieľových skupín.</p> <p>Cieľové skupiny programu INTERACT II majú možnosť a sú podnecované k tomu, aby sa zapájali a aktívne prispievali k činnosti tejto dvojúrovňovej siete</p> <p>Relevantné externé inštitúcie sú podnecované k tomu, aby sa zapojili do komunikačného systému programu INTERACT</p>	<p>vhodný rámec pre elektronickú alebo fyzickú výmenu</p> <p>Konferencie</p> <p>Semináre a pracovné stretnutia</p> <p>Školiace podujatia a študijné pobyty</p> <p>Poradenské služby</p> <p>Tvorba a udržiavanie tematických sietí a sietí odborníkov</p> <p>Vytvorenie formálnych väzieb s relevantnými externými sieťovými partnermi</p> <p>Vzájomná prezentácia (s externými partnermi) na relevantných podujatiach</p>
--	--	---

ŠÍRENIE OBSAHU A PUBLICITA

<p>Šírenie obsahu a publicita</p> <p>Rozširovanie produktov a služieb programu INTERACT v rámci cieľových skupín vo veľkom rozsahu a všeobecné informovanie všetkých zainteresovaných aktérov o úspechoch programu.</p>	<p>Aktivity uskutočnené s cieľom podporiť a informovať o programoch európskej územnej spolupráce a o programe INTERACT povedú k rozsiahlemu šíreniu webových aj písomných produktov programu INTERACT II v rámci cieľa 3, v asociovaných nečlenských krajinách a oblastiach IPA.</p> <p>Program INTERACT je známy medzi aktérmi v oblasti územnej spolupráce</p>	<p>Distribúcia písomných publikácií a oznámení (bulletiny, príručky, letáky)</p> <p>Webový portál</p> <p>Propagačné aktivity</p> <p>Kontakty s médiami</p>
--	--	--

	a verejnosťou, ktorá sa zaujíma o európske záležitosti.	
--	---	--

RIADENIE KVALITY

Riadenie kvality Stanovenie a uplatňovanie dôsledného riadenia kvality zabezpečujúceho koherentnosť, užitočnosť a použiteľnosť všetkých druhov služieb a produktov poskytovaných v rámci programu INTERACT II, ako aj komunikačných tokov, kompetenčných uzlov a samotného podporného procesu.	Riadne zavedenie a dôsledné vykonávanie riadenia kvality zabezpečujúce harmonizované interné postupy a jednoznačné požiadavky na certifikáciu akýchkoľvek postupov uskutočnených prijímateľmi/prispievateľmi v mene siete programu INTERACT. Produkty a služby poskytované programom INTERACT II sú overované a prispôsobované podľa rozličných inštitucionálnych kontextov cieľových skupín.	Skupina pre zabezpečenie kvality je vytvorená a pravidelne zasadá Príručky popisujúce štandardizované kľúčové procesy Schéma certifikácie pre prispievateľov (tematické alebo pilotné siete) Interné školenia pracovníkov Funkčná sieť národných kontaktných osôb Fokusové skupiny s aktérmi programov územnej spolupráce
--	--	--

Prehľad 8: Priorita 2 s konkrétnymi výsledkami a výstupmi

Konkrétny cieľ	Očakávané výsledky	Konkrétny výstup
TECHNICKÁ POMOC		
Technická pomoc Efektívne a účinné vykonávanie prípravy, riadenia, monitorovania, hodnotenia, informačných a kontrolných činností, ako aj činností na posilnenie administratívnej kapacity na vykonávanie implementácie fondov.	Hladké a riadne uskutočňovanie programu INTERACT II bez vnútorných finančných a administratívnych obmedzení a bez významných námietok zo strany monitorovacieho výboru alebo Európskej komisie, pričom vedenie programu sa dokáže vysporiadať s nepredvídanými vonkajšími prekážkami.	Všetky súčasti riadiaceho systému sú vytvorené Pravidelne zasadá monitorovací výbor a ďalšie kľúčové výbory Požadované programové dokumenty (viacročné pracovné programy, ročné plány práce, ročné správy o vykonávaní), ako aj finančné a technické správy sú predkladané včas Stratégie sú dohodnuté a správy schválené

		monitorovacím výborom
--	--	-----------------------

7.3 UKAZOVATELE PRE MONITOROVANIE A HODNOTENIE

V tejto časti sú uvedené ukazovatele výstupov, výsledkov a globálnych dopadov, ktoré budú pripravené a ďalej rozpracované v neskorších etapách, keď budú operácie definované a pripravené vo viacročnom pracovnom programe a v ročných plánoch práce riadiaceho systému. Súčasný rámec treba považovať za počiatočný bod celého procesu.

7.3.1 STATICKE UKAZOVATELE

Zoznam statických ukazovateľov bol pôvodne prevzatý z dokumentu „Enhanced Indicator Framework“²¹ a prispôbený programu INTERACT II. V tomto zozname sú uvedené ukazovatele, ktorý sa v priebehu času nemenia a zaznamenávajú sa len raz. Posudzujú sa na úrovni riadiaceho systému programu INTERACT:

- počet kontaktných bodov programu INTERACT a sekretariát programu INTERACT;
- krajiny, ktoré priamo využívajú prínosy programu;
- aktívne používané jazyky;
- zamerania (cezhraničné, nadnárodné, interregionálne);
- rozsah (so zameraním na program alebo projekt iniciatívy INTERREG alebo oboje);
- dopad na životné prostredie (neutrálny, pozitívny, zameranie na životné prostredie);
- dopad na rodovú charakteristiku (neutrálny, pozitívny, zameranie na rodové otázky).

7.3.2 DYNAMICKÉ UKAZOVATELE

Zoznam dynamických ukazovateľov bol pôvodne prevzatý z dokumentu „Enhanced Indicator Framework“ (Zdokonalený rámec ukazovateľov), boli však uskutočnené určité zmeny v dôsledku nového logického rámca cieľov a aktivít programu rozdelených do piatich skupín intervencií.

Nasledujúce schémy monitorovania dopadov (prehľady 10a-e) popisujú: (zľava doprava):

- predpokladaný výstup;
- ukazovateľ výstupu;
- predpoklad o tom, ako by bol daný výstup použitý na dosiahnutie očakávaných výsledkov;
- očakávaný výsledok;
- ukazovateľ výsledku;
- očakávaný dopad.

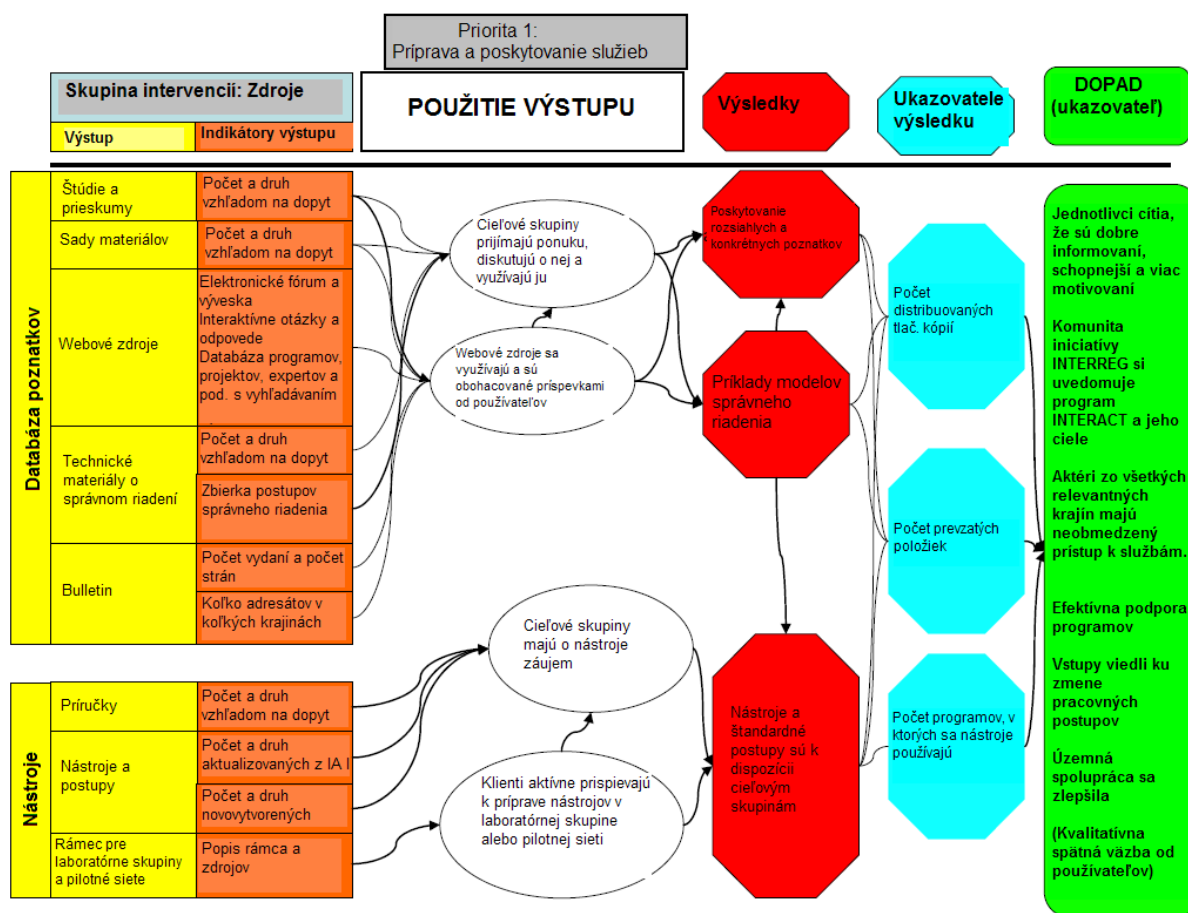
Každá skupina intervencií je znázornená na jednej schéme na samostatnej strane. Dopad zodpovedá úrovni globálneho cieľa a je konštantný vo všetkých skupinách intervencií.

²¹ EPRC: Mid-Term Evaluation of the INTERACT 2002-06 Community Initiative Programme. Part II: Preparation of an Enhanced Indicator Framework. Júl 2005.

Predpoklady o tom, ako by výsledky mali prispieť k očakávanému dopadu, nie sú na tomto mieste uvedené. Niektoré z nich boli uvedené v „teórii postupov iniciatívy Spoločenstva INTERACT“²².

Podľa metodiky označovanej ako „procesné monitorovanie dopadov“²³ je predpoklady spájajúce výstupy s výsledkami a výsledky s dopadom potrebné posudzovať priebežne (v rámci riadiaceho systému a tzv. „fokusových“ skupín vytvorených v systéme riadenia kvality) a v prípade potreby ich zdokonaľovať.

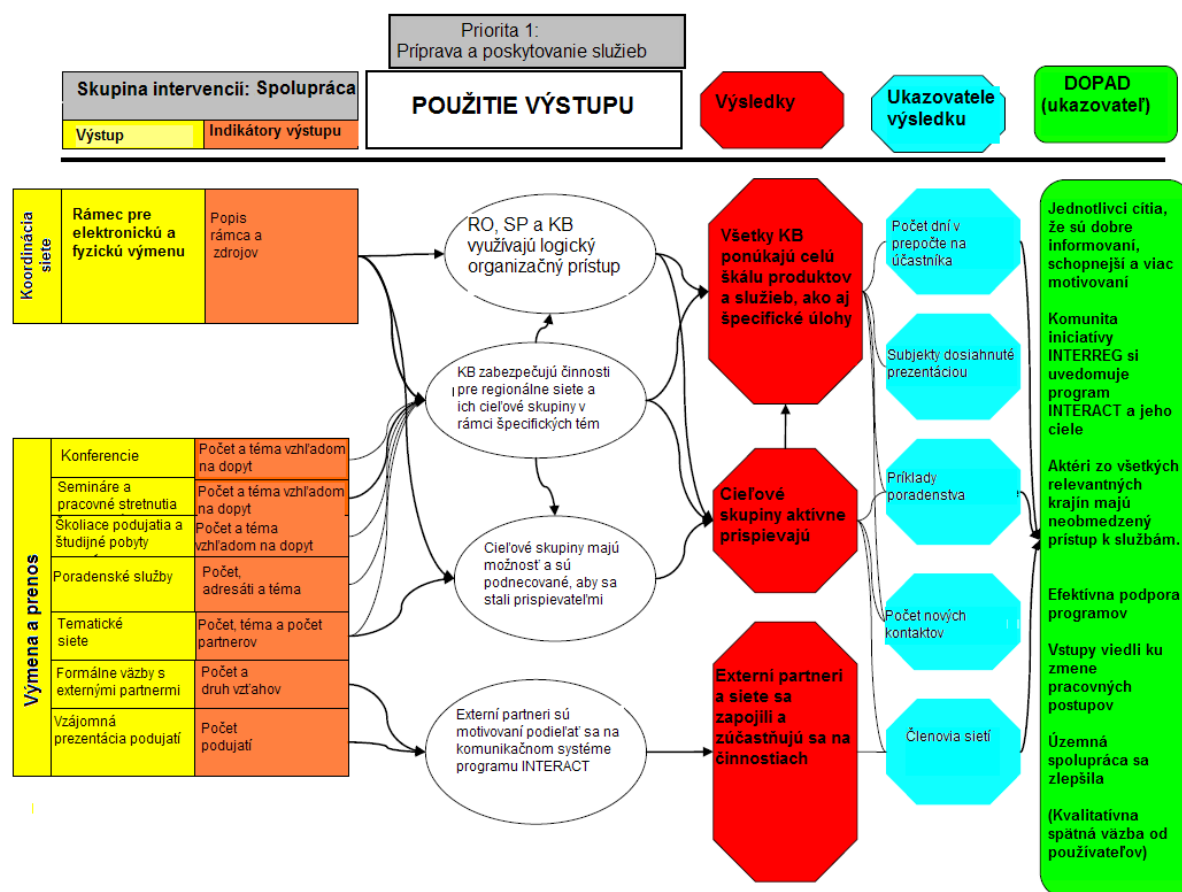
Prehľad 9a: Ukazovatele pre skupinu ZDROJE

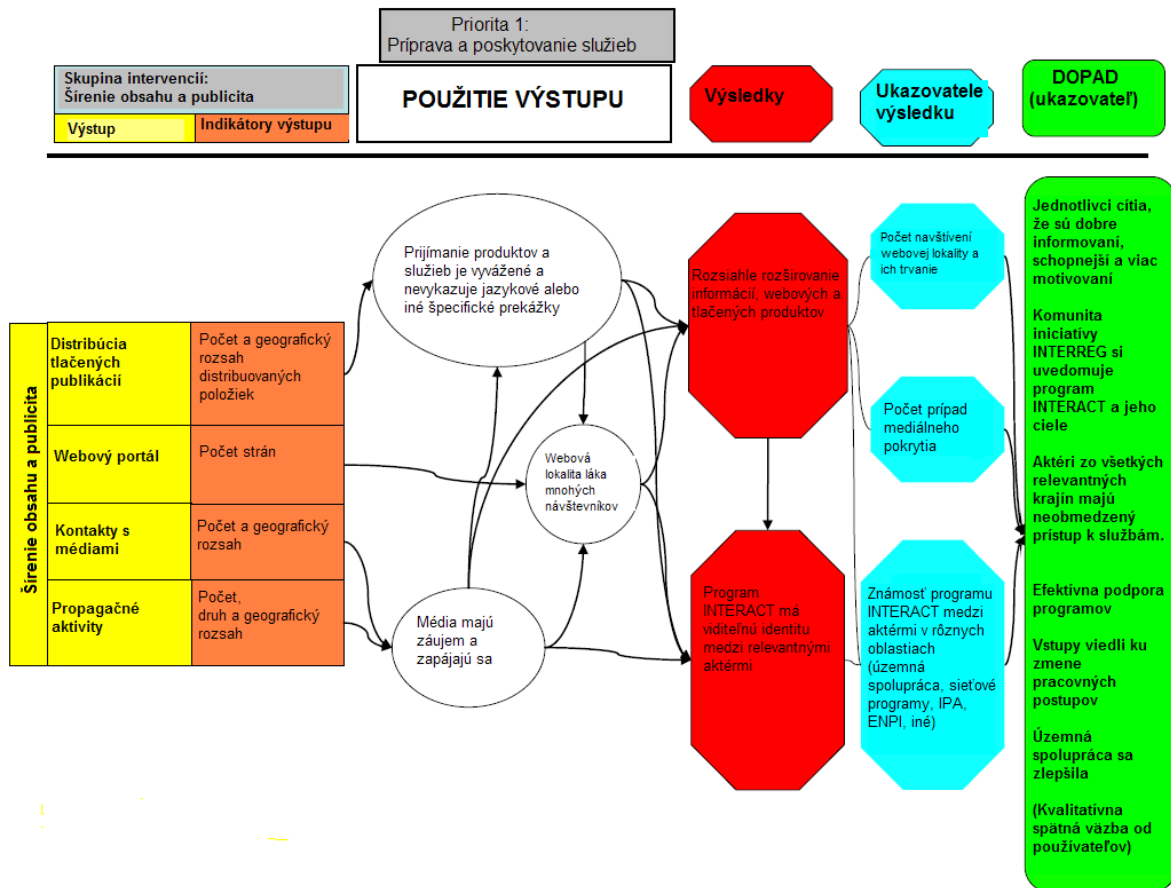
²² Tamtiež, s.11.

²³ Hummelbrunner R., asistencia Huber W. a Arbter, R. 2005: Process Monitoring of Impacts. Towards a New Approach to Monitor the Implementation of Structural Fund Programmes. ÖAR Regionalberatung, Viedeň.

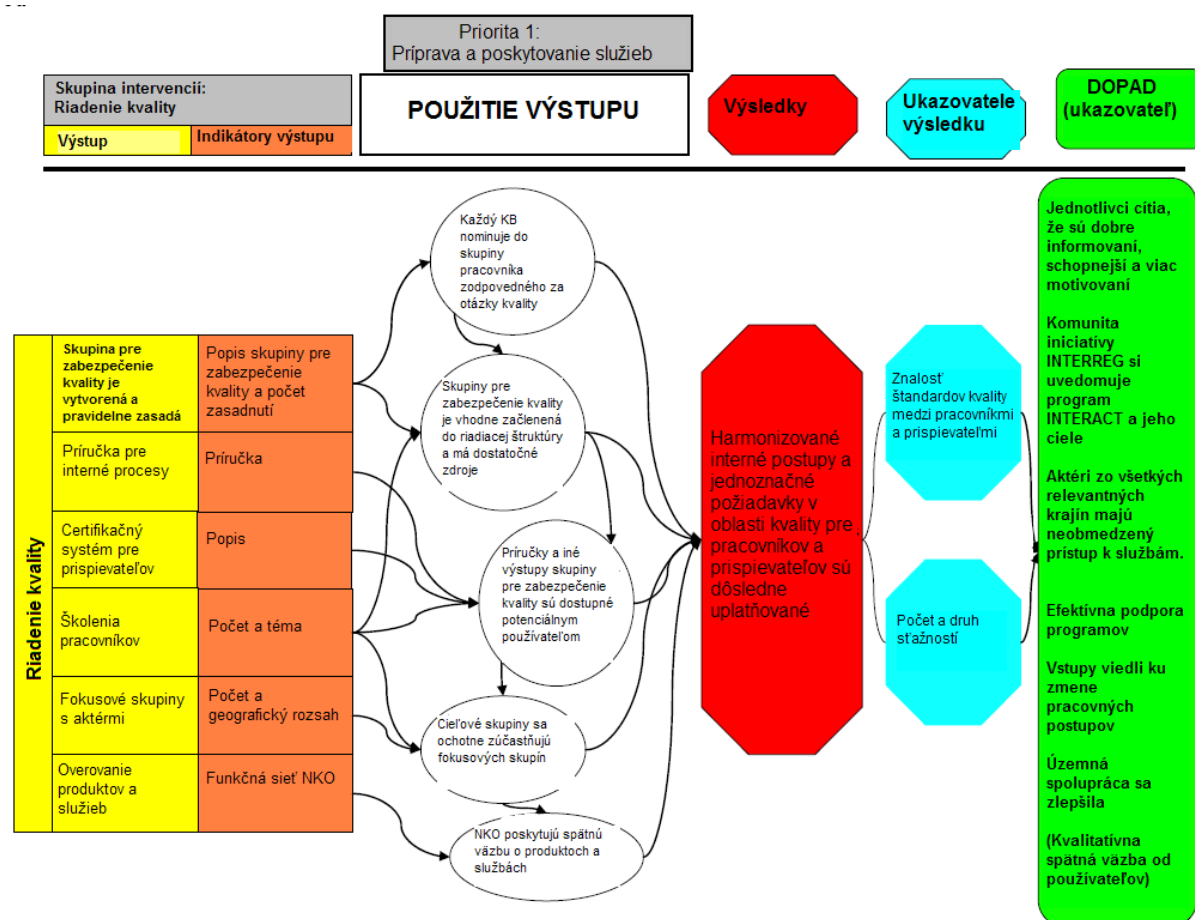
Prehľad 9b: Ukazovatele pre skupinu SPOLUPRÁCA

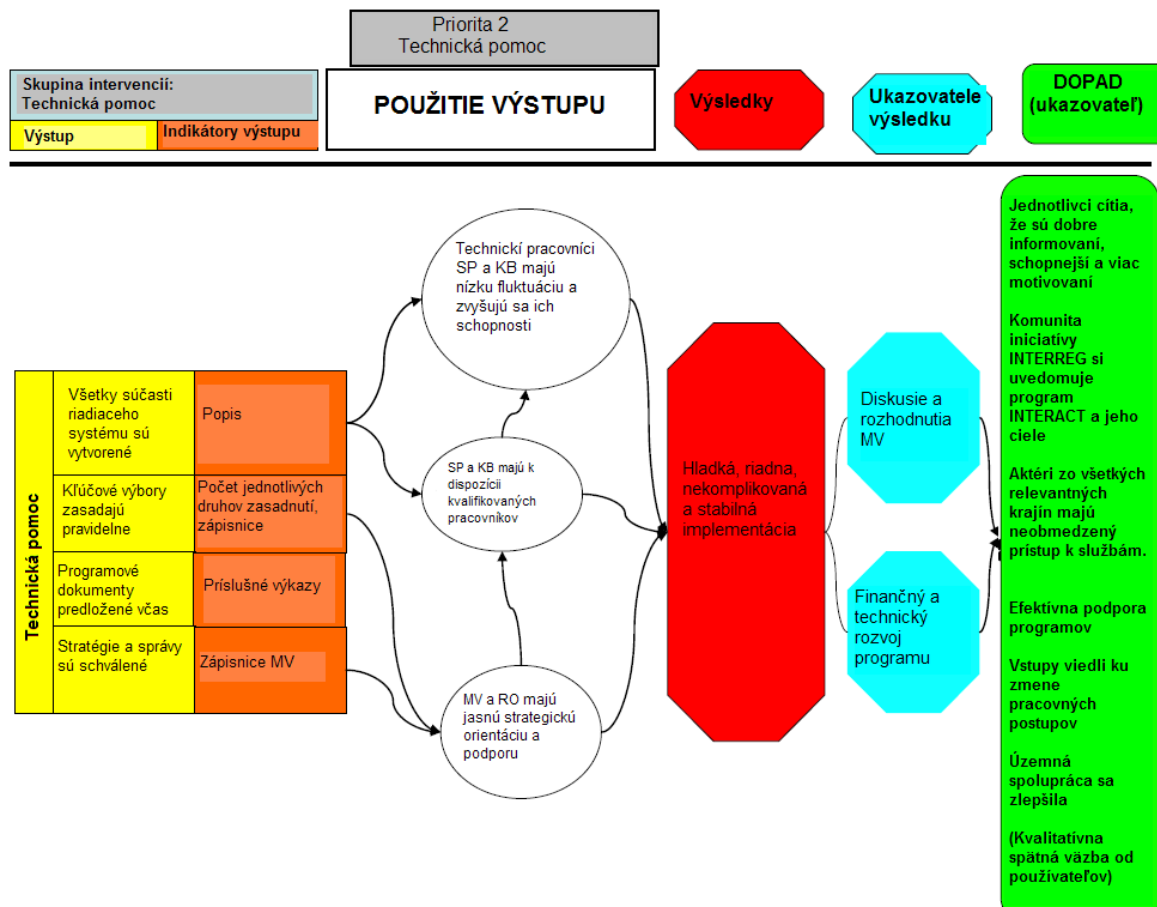

Prehľad 9c: Ukazovatele pre skupinu ŠÍRENIE OBSAHU A PUBLICITA

Prehľad 9d: Ukazovatele pre skupinu RIADENIE KVALITY

Prehľad 9e: Ukazovatele pre skupinu TECHNICKÁ POMOC**8. FINANČNÝ PLÁN A KODIFIKÁCIA**

Vzhľadom na špecifický charakter programu INTERACT II, v rámci ktorého nie sú financované projekty, ale náklady na riadiaci systém programu a služby, ktoré poskytuje sa vyžaduje predbežné (ex-ante) spolufinancovanie členskými štátmi v rámci celkovej čiastky príspevku EFRR. Podiel každého členského štátu pre program INTERACT sa vypočíta na základe príslušného národného príspevku EFRR pre cezhraničné, nadnárodné programy a programy IPA. Národné ex-ante platby sa pravidelne poukazujú na účet certifikačného orgánu.

Celková vyčlenená suma pre program INTERACT II je 34 033 512 EUR z príspevku EFRR v bežných cenách. Výška národného spolufinancovania pre program INTERACT II bola dohodnutá vo výške 15%. Prípadné dodatočné financovanie z nečlenských štátov bude zahrnuté do finančného plánovania programu INTERACT II pri príprave viacročného pracovného programu a ročných plánov práce.

Tieto prostriedky zo zdrojov EFRR a národných zdrojov budú použité na riadenie a vykonávanie programu INTERACT II v súlade s viacročným pracovným programom a ročnými plánmi práce, ktoré schvaľuje monitorovací výbor.

Finančné toky z certifikačného orgánu orgánom určeným na riadenie a vykonávanie programu INTERACT II budú založené na zmluvách medzi riadiacim orgánom a ďalšími orgánmi v súvislosti s požiadavkami finančného hospodárenia a kontroly uvedenými v kapitole 5.7.

8.1 FINANČNÝ PLÁN

Prehľad 11: Tabuľka financovania programu INTERACT II (2007-2013) podľa článku 12, odseku 6, bodu a nariadenia Rady ES č. 1080/2006 (tabuľku obsahuje rozdelenie celkovej sumy finančných prostriedkov plánovaných ako príspevok z EFRR na jednotlivé roky)

	EFRR v aktuálnych cenách
2007	3.550.259
2008	3.786.941
2009	4.200.662
2010	4.801.786
2011	5.425.275
2012	5.892.449
2013	6.376.140
EFRR 2007-2013 spolu	34.033.512

Prehľad 12: Tabuľka financovania programu INTERACT II (2007-2013) podľa článku 12, odseku 6, bodu b nariadenia Rady ES č. 1080/2006

(tabuľka, ktorá na celé programové obdobie obsahuje celkovú sumu finančných prostriedkov príspevku Spoločenstva a národných príspevkov, ako aj podiel príspevku z EFRR, na operačný program a na jednotlivé prioritné osi)

	Financovanie Spoločenstva (a)	Národná príspevok (b) = (c) + (d)	Orientačné rozdelenie národného príspevku		Celkové finančné zdroje (e) = (a)+(b)	Miera spolufinancovania (f) = (a)/(e)	Informácie	
			z verejných zdrojov (c)	zo súkromných zdrojov (d)			Príspevok EIB	Iné zdroje financovania
Prioritná os 1	31.991.501	5.645.559	5.645.559	0	37.637.060	85%	0	0
Priorita	2.042.0	360.355	360.35	0	2.402.3	85%	0	0

tná os 2	11		5		66			
Spolu	34.033.512	6.005.914	6.005.914	0	40.039.426	85%	0	0

8.2 KODIFIKÁCIA

Podľa článku 12, bodu 5 nariadenia Rady ES č. 1080/2006 je potrebné predložiť, iba na informačné účely, orientačné rozdelenie plánovaného použitia príspevku z EFRR pre operačný program podľa kategórií použitia v rámci programu. Vzhľadom na podstatu a zameranie programu INTERACT II je táto kodifikácia pomerne jednoduchá.

Dimenzia 1 Prioritná téma		Dimenzia 2 Forma financovania		Dimenzia 3 Územie	
Kód	Čiastka v €	Kód	Čiastka v €	Kód	Čiastka v €
81 85	31.991.501 2.042.011	01	34.033.512	00	34.033.512
Spolu	34.033.512	Spolu	34.033.512	Spolu	34.033.512

9. PREDBEŽNÉ HODNOTENIE

9.1 PREDBEŽNÉ HODNOTENIE

Predbežné hodnotenie programu INTERACT 2007-2013 vykonala spoločnosť LRDP KANTOR Ltd. v rámci procesu návrhu operačného programu. Hodnotitelia sa podieľali na stretnutiach prípravnej skupiny a neustála spätná väzba z ich strany prispela k príprave operačného programu.

Hlavné pripomienky a odporúčania predbežného hodnotenia možno zhrnúť nasledovne: Úspešná implementácia programu INTERACT II bude vyžadovať, aby sa osobitná pozornosť venovala nasledujúcim bodom:

- značný rozsah závislosti operačného programu na viacročnom pracovnom programe a ročných plánoch práce;
- potreba premyslenej a dostatočne zabezpečenej činnosti kontaktných bodov programu INTERACT;
- potreba investovania značného úsilia na sfunkčnenie väzieb s inými programami a sieťami, najmä ENPI.

Konkrétnejšie by potenciálne riziká mohli vyplynúť z nasledujúcich bodov, pokiaľ nebudú vhodne ošetrené a rozpracované vo viacročnom pracovnom programe a ročných plánoch práce:

- nedostatočné vnímanie /pozornosť venovaná potrebám rozličných skupín prijímateľov;
- potenciálne nadmerný dôraz na technické aspekty riadenia programu bez dostatočného prepojenia na obsah územnej spolupráce;
- slabé alebo neexistujúce väzby na iné programy, najmä v oblasti interregionálnej spolupráce a nástroja ENPI;
- nedostatočne pripravený nový režim činnosti kontaktných bodov programu INTERACT (a prípadne nedostatočné zabezpečenie potrebnými zdrojmi pre ich novú úlohu);
- nekonzistentná a slabá sieť národných kontaktných osôb vzhľadom na jej nepovinný štatút.

Záverečná správa o predbežnom hodnotení je uvedená v prílohe 1.

Čo sa týka pripomienok a odporúčaní hodnotiteľov, v predchádzajúcej kapitole 4.1 sa uvádza vypracovanie viacročného pracovného programu a ročných plánov práce, ktorých súčasťou bude podrobnejší popis aktivít poskytovaných v rámci projektu INTERACT II, ako aj podrobný popis riadiaceho systému a vnútorných mechanizmov na zabezpečenie efektívneho vykonávania programu. Tieto informácie sú uvedené aj v popise systémov riadenia a kontroly podľa článku 71 nariadenia Rady ES č. 1083/2006. Viacročný pracovný program ako aj ročné plány práce podliehajú schváleniu monitorovacím výborom.

9.2 STRATEGICKÉ ENVIRONMENTÁLNE POSUDZOVANIE

V rámci procesu predbežného hodnotenia bola spracovaná overovacia správa pre strategické environmentálne posudzovanie (SEA) s cieľom určiť, či program INTERACT II vyžaduje posudzovanie SEA v súlade so smernicou 2001/42/ES o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (tzv. smernica SEA, pozrite prílohu 2).

Keďže program INTERACT II sa zameriava prostredníctvom vytvárania a šírenia štandardizovaných informácií, štúdií, nástrojov a organizovania súvisiacich podujatí na prípravu vhodných riešení v oblasti riadenia pre vykonávanie verejnej politiky na základe cieľa územnej spolupráce, je preto programom v zmysle článku 2 smernice SEA a podlieha jej ustanoveniam. Závery overovacej správy však uvádzajú, že program INTERACT II nevyžaduje strategické environmentálne posudzovanie podľa článku 3 smernice SEA. Program nestanovuje rámec pre budúci rozvoj projektov pre projekty na základe prílohy I a II smernice SEA (článok 3, odsek 2) ani pre iné typy projektov a nemá významné environmentálne účinky (článok 3, odsek 4). Program ďalej nevyžaduje posúdenie podľa článkov 6-7 smernice 92/43/EHS.

Ako poradný environmentálny orgán podľa článku 6, odseku 3 vystupovalo rakúske ministerstvo pôdohospodárstva, lesného prostredia a vodného hospodárstva, pričom nevznieslo žiadne námietky voči výsledkom overovacej správy. Na základe následného procesu konzultácií s určenými orgánmi členských štátov EÚ zodpovednými za otázky strategického environmentálneho posudzovania v prípade programov štrukturálnych fondov bolo toto rozhodnutie schválené. Z tohto dôvodu sa strategické environmentálne posudzovanie neuskutočnilo.